THE OLDEST AND MOST POPULAR SLOVENIAN NEWSPAPER IN UNITED STATES OF AMERICA.

AMERIKANSKI SLOVENEC

NAJSTAREJŠI IN NAJBOLJ PRILJUBLJEN SLOVENSKI LIST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH AMERIŠKIH.

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU, — S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI IN ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE V DENVER, COLORADO.

ŠTEV. (No.) 151. ČHICAGO, ILL., PETEK, 6. AVGUSTA — FRIDAY, AUGUST 6, 1926. LETNIK XXXV.

Knezoškof Jeglič v Bridgeportu.-Več dela v premgokopih.

KNEZOŠKOF DR. A. B. JEGLIČ IN DRUGI GOSTJE SLAVNOSTNO SPREJETI V BRIDGEPORTU, CONN. — KNEZOŠKOF POHVALI VRLE BRIDGEPORČANE. — TAKEGA SLOVESNEGA DNEVA SLOVENCI V BRIDGEPORTU ŠE NISO IMELI.

Poroča Rev. M. J. Golob.

Bridgeport, Conn. (Izv.) — Na skrajnem vzhodu Združenih držav je mala slovenska naselbina, obstoječa v pretežni večini iz prekmurskih in medjimurskih Slovencev. To je bila poslednja postaja, kjer se je prevzvišeni vladika vstavil na svojem ameriškem potovanju. Težko smo čakali dneva, ko pride slovenski škof obiskat našo faro in to še tembolj, ker se je prihod vsled nepričakovanih ovir za dva dni zakasnil. V četrtek, 29. julija je gosp. škof zjutraj okoli devete ure v spremstvu Rev. Bogoviča, Rev. Markeža, Rev. Žužeka in Rev. Kerubina Begelj zasedel avto, katerega je Mr. Mertel iz Ridgefield, N. J., dal na razpolago in ga spretno vozil proti Bridgeportu. Iz Bridgeporta se je nekako poldrugo uro pozneje peljal sprejemni odbor na štirih avtomobilih zaželjenim gostom nasproti.

Okoli dvanajste ure je zvon iz cerkve sv. Križa zapel pozdrav došlim gostom in naznanil naselbini radostno novico o prihodu visokega gosta. Od ust do ust je šlo: "gospod püspek" so prišli. — Popoldne smo si ogledali mesto, ki je znamenito po svojih vrtovih in se zato naziva "Park City." Bridgeport je primeroma za svojo velikost največje industrijalno mesto. Ob času svetovne vojske se je tu izdelovalo največ vojne municije. Tedaj se je postavila največja tovarna na svetu, znana pod imenom Remington Arms Co.; po vojski pa je bila preurejena, da se zdaj namesto municije v njej izdelujejo razni električni izdelki.

Zvečer okoli 7. ure se je cela župnija zbrala pred cerkvijo in župniščem. V slovesni procesiji so farani v spremstvu dvanajstih duhovnikov spremili g. škofa v lepo okinčano cerkev. Mogočno je zadonela s kora pesem "Ecce sacerdos magnus" (glejte velikega duhovnika!). V skoro eno uro trajajočem govoru je mil. g. škof z njemu lastno živahnostjo in gorečnostjo vernikom priporočal praktično krščansko življenje, kot podlago in vir prave sreče in blaženosti za čas in večnost. Napolnjena cerkev je z napeto pazljivostjo sledila besedam visokega govornika.

Po govoru je sledil blagoslov s presv. Rešnjim Telesom.

Kmalu po cerkvenem opravilu se je vršil slavnostni banket v počast g. škofa in njegovega spremstva. Razun domačega župnika, društvenega predsednika Horvat Jožefa in deklice Veronike Horvat, ki je s pozdravom izročila g. škofu šopek cvetlic, je pozdravil visoke goste tudi mestni župan v imenu mesta Bridgeport. Gospod škof je kot zadnji govornik na kratko orisal namen svoje ameriške ceste, podal svoje skušnje, ki jih je doživel, povedal, da je videl mnogo lepih mest in krajev, ali vendar nobenega lepšega od svoje domovine, ka-

(Dalje na 4. strani.)

ILLINOJŠKI PREMOGARJI ZAČNEJO Z DELOM.

Saline County Coal korporacija naznanja, da bo začela z obratovanjem. — V splošnem se obeta, da se bo delo na vsej črti odprlo.

—o—

Harrisburg, Ill. — Veselo poročilo prihaja za premogarske delavce v državi Illinois, namreč na jugu, kjer se nahajajo premogovniki. Salina County Coal korporacija naznanja, da bo začela z obratovanjem v rovu štev. 3, kjer bo dobilo dela kakih 600 premogarjev, ki so počivali že več kot pet mesecev.

Rov štev. 2 omenjene kompanije v Ledford, ki je oddaljen pet milj proti jugu, se tudi pripravlja, da bo istega odprla, ravno tako veselo poročilo prihaja od Wasson Coal kompanije v rovih štev. 1 in 2, kjer so tudi premogarji imeli dolge počitnice, bodo začeli z delom.

V splošnem poročajo, da se bo delo odprlo po vseh illinojških premogovnikih.

—o—

SLOVENEC SE JE USTRELIL.

Ker je zgubil delo v rudniku, si je pognal krogljo v glavo.

—o—

Ely, Minn. — Tukaj se je dogodil žalosten slučaj zadnji pondeljek večer. John Merkun oče šestih otrok si je vzel življenje s tem, da si ji pognal krogljo v glavo. Obupal je, ker je baje za vselej zgubil delo v železnem rudniku. Ustrelil se je okrog 9. ure zvečer. Umrl je 6 ur pozneje. Pokojni je bil član štireh društev. Zapušča soprogo in 6 nedorastlih otrok.

—o—

TRUPLO NAJDENO V VODNJAKU.

La Grange, Ill. — V nekem zapuščenem vodnjaku na 100. Ave. in 93. cesti, v občini Palos, so našli truplo okrog 35 let starega moškega. Neznani zločinci so svojo žrtev ustrelili. Da bi izbrisali sled, so na truplo navezali kamenja in je vrgli v vodnjak. Kdo je nesrečnež, ni znano.

—o—

POTRES V TOKIO.

Tokio, Japonsko. — V torek zjutraj so občutili v Tokio močne potresne sunke. Večina prebivalcev je zapustilo svoja domovja in odšlo na prosto. Poročilo pravi, da je bil to eden najhujših potresov od januarja leta 1924.

—o—

— **New York, N. Y.** — Drzni tatovi so vdrli v galerijo umetnin Jackson Higgsa, na 5. Ave. in odnesli dragocenosti v vrednosti $1,000,000.

Slovo in javna zahvala.

Podpisana si štejeva v prijetno dolžnost, da se zahvaliva slovenskemu odboru za evharistični kongres v Chicagi za izredno požrtvovalno delo za pripravo in sijajno izvršitev tega shoda in za vso ljubeznivo skrb ves čas najinega bivanja v Ameriki. Presrčni sprejemi od vseh slovenskih duhovnikov in naših globoko vernih rojakov nama bodo ostali v hvaležnem spominu. Bog poplačaj v obilni meri vsem, ki so nama dobrote izkazali. Sv. Terezija, mala cvetka, ki jo Amerikanci tako zaupno častite, naj siplje cvetje obilnih milosti in božjega blagoslova na Vas. Pod varstvom svete Družine in sv. Angelov varihov živite veselo in napredujte od dne do dne v sveti ljubezni do Boga in do bližnjega. Poslavljamo se od Vas telesno, toda ostanemo združeni v molitvi s trdnim upanjem, da se kot dobri otroci za večno snidemo v nebeški domovini pri Očetu.

Dr. Anton Bonaventura Jeglič
škof ljubljanski.

Dr. Ivan Franjo Gnidovec
škof skopljanski.

INDUSTRIJA V RUSIJI PROPADA.

Trotzky zahteva pripoznanje dolgov. — Komunistična stranka nazaduje, njen program je neizvedljiv. — Stare komisarje odpuščajo in nastavljajo nove.

—o—

Riga, Latvia. — Mnogo se je pisalo o komunizmu takoj v začetku, ko je sovjetska vlada zagospodovala v Rusiji. Večina je obsodila komunističen program kot neizvedljiv, kar se je kmalo pokazalo, da je resnica. Pomalem so popuščali tovarne izročali v roke privatnikov, sedaj pa tudi popuščajo pri kmetih in jim dajejo proste roke. Toraj resnica je, da gre komunizem rakovo pot.

Sovjetska vlada je v velikih skrbeh za obstanek. Stare komisarje odpušča, na njih mesto nastavlja nove. Ti stari, pa še znajo biti vladi nevarni, iz maščevanja bodo hujskali proti režimu, ali pa se udinjali skupini rdečkarjev, ki tudi spodkopavajo tla sedanjemu režimu.

Do sedanjega razkola v stranki je prišlo največ radi tega, ker Trotzky zahteva od vlade, da bi pripoznala dolgove, pa tudi ker zahtevajo voditelji, tako poroča komisar Nikolaj Bukharin, da bi se ublažilo stroge naredbe boljševizma glede poljedelcev in se jim dala prilika po svoje se razviti. Po sedanjih razmerah postajajo kmetje od dne do dne siromašnejši; izvoz deželnih pridelkov je zelo nazadoval. Sprejeta je bila nedavno nova naredba, po kateri je dana prilika kmetu, da za svoje pridelke dobi primerno ceno, s katerim denarjem potem kupi obleko in druge potrebščine, ki pa so v Rusiji zelo drage.

Komisar Bukharin prizna, da industrija v Rusiji propada. Zato se je gori navedena naredba vpeljala, da se oživi izvoz in reši industrijo težke krize.

Veliko je tudi nasprotstvo proti Trotzky-ju, ker po mnenju nekaterih voditeljev stranke, on odpira vrata tujemu kapitalu.

KRIŽEM SVETA.

— **Dallas, Tex.** — Dan Moody je zmagal pri primarnih volitvah za nominacijo za mesto guvernerja v državi Texas. Večine ima 944 glasov.

— **Chicago, Ill.** — Petindvajset lastnikov avtomobilov je puščalo svoja vozila čez noč zunaj pred svojimi hišami, in sicer na Drexel Blvd. od 46. do 48. ceste. Neki sovražnik avtomobilov je pa v torek ponoči na vseh avtomobilih prerezal gumije.

— **Angora, Turčija.** — V glavnem mestu Turčije se je pričel proces proti 47 Turkom, ki so obdolženi izdajstva. Za razpravo vlada veliko zanimanje.

— **London, Anglija.** — V tukajšnem Hyde parku je vse živo gosenic, kaj tacega še ne pomnijo. Na vse mogoče načine golazen uničujejo.

— **Rim, Italija.** — Andrew Mellon, zakladničarski tajnik Zedinjenih držav, se nahaja v Rimu; izjavil pa je, da ne bo obiskal Mussolinija ali finančnega ministra Volpija, ker njegov obisk je popolnoma osebna zadeva.

— **Winnipeg, Manitoba.** — Mr. in Mrs. G. H. Groelich iz Cincinnati, O., sta se za nekoliko časa ustavila tukaj, nahajajoč se na "zlatem" ženitovanjskem potovanju z avtomobilom. Bila sta več tednov na potu. — Stara sta po 74 let.

— **Onawa, Iowa.** — Sodnik Robert Munger je obsodil Charlesa Pickforda, starega 25 let, na 25 let ječe radi bančnega ropa. Njegov tovariš, 19letni visokošolec Taylor, je pa dobil 10 let ječe, ker je vozil z avtom roparja na njegovih roparskih pohodih.

— **Kansas City, Mo.** — Banditi so s svojim avtom prisilili blagajničarja John Hausamana, da je s svojim avtom pristal ob cesti, kjer so ga oropali in odšli s plenom $10,000.

— **Chicago, Ill.** — Bomba je eksplodirala pod porčem lesene hiše na 2145 W. Erie cesti. Poškodovala je poslopje, ranila lastnika, Mr. P. Ruzzo-ja in ženo ter tri otroke. Sumijo bivšega lastnika hiše, od kojega je Ruzzo kupil poslopje pred 14. dnevi, pri kupčiji pa je prišlo do nesporazuma.

POINCAREJEV NAČRT SPREJET.

Premier Poincare zmaguje na celi črti. — Novi davki na izkaznice tujcev. — Francoski dolgovni pakt z Anglijo in Ameriko se mora ratificirati.

—o—

Pariz, Francija. — Premier Poincare vlada v Franciji z železno roko. Zaupanje v njega je veliko, kar je v splošno korist, kajti le na ta način, da se voditelju ne meče polena pod noge je mogoče priti do napredka. Novi finančni program Poincareja, po katerem namerava rešiti Francijo poloma, je bil sprejet v poslanski zbornici, pa tudi z veliko večino v senatu in je postal zakon. Ko se je v senatu glasovalo za sprejem novega programa, se je pokazala moč Poincareja, kajti je bil sprejet z rezultatom, 250 proti 13.

Novi finančni načrt, ki je bil sprejet in postal zakon, je novo breme za davkoplačevavce, prizadeti bodo tudi oni, ki ne plačujejo davkov, plačujejo pa visoke cene za življenske in gospodarske potrebščine. Tudi tujci niso izvzeti, kajti Poincare namerava obdavčiti vsakega, ki pride v Francijo. Ceno izkaznic za tujce namerava zvišati, na ta način bo prišlo veliko tujega kapitala v francoske roke.

Glede ratificiranja francoskega dolga Angliji in Zed. drž., je rekel Poincare, da bo pakt preložil ministrom v podpis. Ne bo pa vprašal v poslanski zbornici za zaupnico, temveč pakt bo predložil in zahteval, da se istega ratificira. Doslej je Poincareju vse še uspelo, najbrže mu bo tudi to.

—o—

KONTRAKTOR, OČE SEDMIH OTROK, USTRELJEN.

Chicago, Ill. — Morris Markowitz, star 55 let, oče sedmih otrok, je bil pri delu napaden in ustreljen. Umrl je kmalu nato v bolnišnici. Poročilo pravi, da ga je usmrtil neki unijski agent, ker je najel za delo neunijske delavce. Priča umoru je bilo večje število delavcev, ki so po sliki spoznali morilca, Roy Tagnerja, unijskega agenta. —

Iz Jugoslavije

S ŠTAJERSKEGA POROČAJO O SILNI SLABI LETINI; ŽITO TROHNI, LJUDSTVO JE ZELO PRIZADETO. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Stanje letine na Štajerskem. Vse razne žitne vrste so zrele šele na pol in ne samo poležane od viharjev, ampak trdno zasidrane. Poležano žito, ki že trohni vsled preobilne vlage, je porastel razni plevel, za kojega bujnost je deževje kakor nalašč, tako visoko, da je mnogo višji nego žito. Zelo slaba žetev, kolikor jo pač bo, pa tudi radi poležanja močno otežkočena.

Koruza je bila v nižjih legah dolgo časa pod vodo in povsod, kjer je bila poplavljena, je pritlikava, rumenkasta in si sploh ne bo več opomogla.

Krompirja bo precej pridelalo letos edino Dravsko polje, ki ima močno prodnato zemljo, katere niso uničevalno premočili niti letošnji nalivi. Dravskemu polju škoduje glede krompirjevega pridelka le suša in ne mokrota.

Vinogradi so po večini že odcveteli. Z nastopom vsaj deloma toplejših dni sta se pojavila po štajerskih vinogradih poleg trsnega črva peronospora in plesnoba. Letošnji izdatki za galico in žveplo so ogromni in brez pravega upanja za zajezitev bolezni.

Obupen je položaj štajerskih čebelarjev. V letošnjem poletju čebele radi vednega deževja sploh ne morejo na pašo, ampak se jim mora polagati.

—o—

Roparski umor železniškega uradnika.

Osijek, 13. julija. — Snoči je bil zavratno umorjen blagajnik osiješke železniške postaje Reicherer. Morilec mu je zadal štiri vbode z ostro pilo in so ga našli ležečega s pilo zadrto v prsih. Blagajna je oškodovana za 300.000 dinarjev. Grozni roparski umor je vzbudil po vsem mestu veliko razburjenja. Iz Zagreba so bili takoj odposlani detektivi, da raziščejo slučaj in izslede napadalce.

—o—

Umor v Bregani.

V Bregani se je dogodil dne 10. m. m. ob 12:30 popoldne zločin, ki je povzročil med prebivalstvom veliko razburjenje in silno ogorčenje. Delavec Franc Radovanič je na samoti pri gozdu v zasedi pričakoval tovarniško delavko Pavlo Rozjan. Čim je nič hudega sluteča Rozjanova prišla mimo, je skočil Radovanič k njej. Kaj se je godilo potem med obema, ni znano. Nenadoma je potegnil Radovanič samokres in ustrelil. Krogla je zadela delavko v roko. Prestrašena ženska je suroveža milo prosila, naj jo pusti pri življenju, toda zločinec je oddal nanjo brezsrčno še en strel, nakar se je Rozjanova zgrudila takoj mrtva na tla. Morilec je po zločinu pobegnil proti Zagrebu, kjer so ga orožniki zgrabili še isto noč in izročili sodišču.

—o—

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Samomor v blaznosti. — V osješki bolnici se je zdravil A. Blagovi, trgovec. Večkrat se mu je omračil um. Dne 9. julija je naenkrat skočil na okno in se vrgel iz prvega nadstropja na tla. Bil je pri priči mrtev.

Karambol. — Na postaji Zabaj se je zaletel novosadski osebni vlak v drug osebni vlak. Pri tem je bilo več oseb ranjenih.

Velika poneverba v novosadski hipotekarni banki. V Novem Sadu so aretirali blagajnika tamkajšnje Srbske hipotekarne banke — 25letnega Saliha Smajiloviča, ki je v zadnjih mesecih poneveril nad 150.000 Din bančnega denarja.

Honorarji duhovnikom za poučevanje veronauku na osnovnih šolah ukinjeni. Iz Belgrada poročajo, da finančno ministrstvo ustavi izplačilo honorarjev vsem duhovnikom, ki dosedaj poučevali veronauk na osnovnih šolah. Veronauk bodo poslej poučevali učitelji dotičnih osnovnih šol, tako slove poročilo. Ta odlok pa se ne nanaša na one duhovnike, ki so bili imenovani za stalne učitelje. — Duhovniki seveda zaradi bore dinarjev, ki so jih dobivali za poučevanje veronauka na ljudskih šolah, ni da bi jokali; kaj pa poreko starši k šolski vzgoji brez duhovnika, je pa drugo vprašanje.

Umrla je v tukajšnji bolnici gospa Terezija Mayerseidel, obče spoštovana gostilničarka v Mariboru.

MELLONA SOVRAŽIJO, KER NE MORE USUŠITI AMERIKE

Washington, D. C. — Liga za forsiranje prohibicijske postave v Philadelphiji, se silno huduje nad Mellonom, ki ni v stanu usušiti Amerike. Vodstvo gori imenovane lige je poslalo na organizacije in nekatere posameznike pisma, v katerih obsoja metodo, po kateri forsira Mellon prohibicijsko postavo, — pravijo, da je za nič. Tudi predsednika Coolidgea hočejo nahujskati proti Mellonu. Suhači se najbolj boje tega, ker se splošno po Uniji trdi, da bi bilo najbolje, ako bi se Volsteadov zakon razveljavil.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO itd.

Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh-le cenah:

500	Din	$ 9.45
1,000	"	$ 18.60
2,500	"	$ 46.25
5,000	"	$ 92.00
10,000	"	$183.00
100	lir	$ 4.05
200	lir	$ 7.75
500	lir	$18.50
1000	lir	$35.75

Pri večjih svotah poseben popust.

Poštnina je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajna so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKO

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, pondeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: Canal 0098.

Naročnina:

Za celo leto	$5.00
Za pol leta	2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	6.00
Za pol leta	3.00

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday, and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
'Phone: Canal 0098.

Subscriptions:

For one year	$5.00
For half a year	2.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	6.00
For half a year	3.00

POZOR:—Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno ,ker s tem veliko pomagate listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Kakoršni možje -- take besede!

Žalostno je za vsak časopis, če komu očita kaj takega, kar nikoli ne more dokazati. Žalibog, da imamo ameriški Slovenci med seboj list, ki je močno nadarjen s temi lastnostmi.

Newyorški liberalni "Narobe Bas," katerega urejuje baje neki nikdar trezni človek, prinaša skoro dnevno stvari, pri katerih se okajenega čečkača skoro pri vsaki besedi lahko za jezik prime, da laže in namenoma obrekuje.

Ker je ta liberalni list zadnje čase tako gorostasno lagal, smo ga parkrat krepko ožigosali zato. Slovenci smo sicer potrpežljivi ljudje, ali da bi nas kar tako-le, sleherni dan kak okajeni brezverec z lažjo pital, tega pa ne trpimo. Zato smo zlasti, ko se je newyorški liberalni list tako grdo na celem zlagal proti Mr. Martinu Kremesecu in mu podtikal stvari, s katerimi on nikdar v zvezi ni bil, krepko nastopili in smo okajenega urednika "Narobe Basa" temeljito razkrinkali. Potegnili smo z njega ovčjo obleko, da ga je narod lahko videl v vsej njegovi primitivnosti. Mož in njegovi kompanjoni so bili v nemali zadregi. Skakali so zdaj tja, zdaj sem. A mi smo jih krepko držali in jih še držimo kot grde lažnjivce, ki namenoma rojakom po naselbinah blatijo in kradejo dobro in pošteno ime. To jih kajpada zelo jezi in te velike jeze ne morejo potolažiti ne z italijansko čorbo, še manj pa z novoizmišljenimi lažmi.

Kakor klepetulja je prišel urednik "Narobe Basa" te dni in pravi na vse, za kar smo ga prijeli krepko za jezik in ga še držimo: "So is your old man . . ." — Taka pisava pokazuje, da je bil urednik, ko je to zapisal, temeljito okajen.

Taka okajena pisava le pokazuje, da, kakoršni možje so okrog liberalnega trobila, take so njih besede.

Mi pribijamo pred vso slovensko javnostjo, da je newyorško liberalno trobilo grdo lagalo, ko se je na celem lagalo proti Mr. Martinu Kremesecu, mnogokrat proti Mr. Antonu Grdinu in še drugim lajikom, da niti ne omenjamo, kako grdo in kolikokrat so lagali proti več slovenskim duhovnikom. Kaki kvantarski izreki tu vam nič ne pomagajo. Vi ste lažnjivci, ker ste lagali! In dokler tega, kar ste lagali, ne prekličete, toliko časa se vas bodo pošteni ljudje ogibali vsepovsod.

Tudi jokajoča trditev okajenega urednika "Narobe Basa," da jih mi napadamo, **je neutemeljena.** Kličemo na pričo javnost, da naj prelista vse naše letnike. Kdor hoče, se lahko prepriča. Prelista naj naše letnike in pa vaše, pa bo videl, da vse napade ste vodili vi, mi pa smo vodili obrambo. Kdor korigira laži drugih, ta menda **ne** napada. In kaj drugega moremo mi, kakor vsak dan korigirati vas na vaših grdih in umazanih lažeh!

Razumemo, vi se hudujete, ker vas ne pustimo, da bi lagali. Še bolj pa je vam hudo, ker vam javnost obrača hrbet. A vsega ste si krivi sami. Javnost ni danes več zaslepljena, da bi vse verjela, kar ji bo kak liberalni žurnal natrobil, pa naj bo resnica ali ne. Z vašimi grdimi klevetami si narod sami odbijate in si z njimi pospešujete svoj žalostni konec.—**n.**

—o—

Svetovni trg nekdaj in sedaj.

Vloge na svetovnem trgu kapitala so se od vojne sem znatno izpremenile. Združene države Severne Amerike, ki so bile pred vojno dolžnik Evrope za vsoto 12 do 18 milijard zlatih mark, so postale upnik.

Anglija, ki je začela kapital "izvažati" že v dvajsetih letih preteklega stoletja, je imela neposredno pred vojno naloženih v inozemstvu 70 do 80 milijard mark, in sicer največ v svojih lastnih kolonijah. Njen letni dohodek od tega naloženega kapitala cenijo na 4200 milijonov mark. Samo Unija je dolgovala Angliji 15 do 15 milijard mark.

Francija je imela pred vojno v inozemstvu kapitala za 47 milijard frankov, dolžna pa je bila 7 do 8 milijard. 10 odst. francoskega kapitala je bilo naloženo v lastnih kolonijah, največ (15 milijard) pa v Rusiji in Turčiji.

Nemčija je imela kapitala v inozemstvu za 25 milijard mark.

Važne so bile tudi Belgija, Holandija in Švica. Severnoameriške Združene države so bile večji dolžnik kakor upnik.

Po vojni so razmere drugačne. Sedanje naložbe Anglije cenijo na 60 do 70 milijard; toda donos je zelo majhen. Po "Economistu" je bil donos l. 1924. samo 25 milijonov funtov (pred vojno 185 milijonov!).

Francija je izgubila v Rusiji in Turčiji vse. Njen inozemski kapital znaša približno 15 milijard frankov.

Nemčija pravzaprav sedaj nima več kapitala v inozemstvu. Tudi belgijski kapital je zelo padel, medtem ko je švicarski in holandski delež postal še nekoliko večji.

Pred vojno je imela vsa Evropa naloženih kapitalij za 150 milijard mark, sedaj pa samo 80 milijard mark. Ravno s tem, da je evropski kapital utrpel take izgube, se je povzpela Amerika.

Unija je bila pred vojno dolžna Evropi 20 milijard mark, sedaj pa je dolžna Evropa Uniji 10 do 15 milijard mark. In vsako leto mora računati Unija, če se urede vsi evropski dolgovi, na dohodek v znesku 1 milijarde mark. Skupno cenijo inozemske obresti Unije na tri milijarde mark.

O DELAVSKIH RAZMERAH V CHICAGI.

Chicago, Ill.

Cenjeni g. urednik: — Iz našega milijonskega mesta se zelo malo poroča, kakšne delavske razmere vladajo tukaj. In vendar nas delavce to najbolj zanima.

V velikem mestu kot je Chicago, se posledice delne brezposelnosti ne poznajo niti ne občutijo tako hitro kot po manjših mestih, kjer obratuje morda le ene vrste industrija. Tukaj je na stotine tovaren, velikih in malih, in nekatere stalno obratujejo, nekatere pa tudi ne. Zato se tudi delavcem, ako v enem kraju nehajo delati, nudi prilika dobiti delo drugje, kar v malih naselbinah, kjer so le ena ali dve tovarne, to ni mogoče.

V sedanjem poletnem času so najbolj zaposleni stavbinski delavci, zidarji, tesarji, mizarji, pleskarji in dr. Ti tudi jako dobro služijo, kar seveda morajo, ker jim zima ne nudi stalnega dela. Zato morajo nadomestiti z boljšim zaslužkom poleti, kar zgube po zimi. Precej živahen obrat je v poletnih dneh tudi po avtomobilskih garažah. Po garažah je zaslužek po sposobnosti in izurjenosti mehanika. Najnižji imajo po 40c na uro, srednji mehaniki imajo od 60 do 85c na uro, mojstri pa imajo od 85c do $1.10 na uro.

Stalno delo se v Chicago težko dobi, ker taki prostori so vsi zavzeti.

Prav sedaj se vrše pogajanja med delavci poulične in nadulične železnice. Železničarji zahtevajo, da se jim povišajo plače za 5c na uro. Kompanije pa zahtevo enostavno odklanjajo in trdijo, ako pri sedanjih razmerah to store, tedaj mora poulična železnica v Chicagi napovedati bankrot. To vprašanje še ni rešeno in se ne ve kdaj bo. Obe stranki sta pristali na arbitražo, ki ima odločiti pri tem sporu.

Chicaški Slovenci se tudi pridno gibljemo na vseh poljih. Zlasti je v tem letu opažati veliko agilnost med našimi društvi. Katoliška društva so pridobila v tem letu skupaj več kot 200 novih udov. In agitacija se pridno vrši naprej. Posebno se pridno gibljejo pri Slov. podporni družbi sv. Mohorja. Ne odjenjajo prej, dokler jih ne bo 500 pod Mohorjevo zastavo, tako izpovedujejo nekateri člani.

Koncem tega meseca pa priredi slovenska župnija sv. Štefana, kakor se je čulo oznanilo zadnjo nedeljo, veliki bazar zunaj na prostem, to je okrog slovenske šole in cerkve. Ker je prostor zato kot nalašč pripraven, bo gotovo tudi dober rezultat.

Pri nemški fari je tak bazar v teku te dni in prav izborno delajo. Udeležba občinstva je vedno povoljna, kadar je bazar v obratu. Upati je, da bo tudi pri nas tako. Treba je le napraviti dobro reklamo, pa bo prišlo občinstvo na naš bazar.

Kot se čuje se člani našega Slov. Dram. Kluba že pridno pripravljajo za prihodnjo sezono. Klub je sedaj preorganiziran in je opaziti v njegovih vrstah več novih moči. Pričakovati je, da nas bodo presenetili s številnimi nastopi prihodnjo jesen in zimo na našem slovenskem dramatičnem odru.

Pozdravljam vse čitatelje in čitateljice Amer. Slovenca tu in v stari domovini! O priliki se še oglasim. **Naročnik A. S.**

—o—

SPOMINI NA OBISK V LEADVILLE.

Salida, Colo.

Cenjeno uredništvo: — Prosim, dovolite mi malo prostora v nam priljubljenem listu Am. Slovencu. Imam poročati od znane slovenske naselbine v Leadville, Colo.

Dne 25. julija sem se podal na obisk v omenjeno mestece, ki leži visoko v državi Colorado. V mesto sem prišel baš v trenotku, ko je s stolpa sem pošiljal mile glasove zvon slovenske cerkve sv. Jožefa. Vabil je k sv. maši. Moja želja se je spolnila, bil sem pri sv. maši in si ogledal hišo božjo, kamor zahajajo naši rojaki iz leadvillske naselbine.

Cerkev sv. Jožefa je krasna stavba. Ko stopim notri, vidim tri lepe oltarje. Veliki oltar je nekaj krasnega; pod oltarjem v sredi je lepa podoba, ki predstavlja zadnjo večerjo. Res, za čestitati je zavednim Leadvillčanom, da so si postavili tako krasen božji hram na čast sv. Jožefu.

Slišal sem tudi pridigo č. g. župnika Father Trunka. Kako lep poduk daje častiti gospod svojim faranom. On je res pravi boritelj za pravice katoliške vere, njegovo "Pisano polje" v Amer. Slovencu je nekaj, kar bi moglo oči odpreti slehernemu zapeljanemu rojaku, ki je že z eno nogo v brezverskem taboru in čita brezverske liste, ki sramotijo sveto Cerkev, duhovnike in katoličane sploh.

Obiskal sem tudi tajnika društva "Planinski Bratje," Mr. Jos. Moharja. Na tem mestu se dragemu rojaku prav lepo zahvaljujem za sprejem in postrežbo.

Z delom gre tukaj bolj slabo. Kar se tiče drugih novic v tej naselbini, jih je malo.

Na koncu mojega dopisa pozdravljam vse čitatelje tega lista, zlasti sobrate in sosestre ZSZ., č. g. Trunku pa želim veliko napredka na "Pisanem polju." **Štefan Vučinac.**

—o—

Požar v Tremarjih pri Celju.

V soboto 17. julija popoldne proti četrti uri je nastal pri posestniku po domače Kovaču na Tremarjih precej obsežen požar. V njegovi hiši stanujejo neki najemniki, kojih otroci so med igro iz neprevidnosti povzročili ogenj, ki je upepelil tri gospodarska poslopja. Stanovanjsko poslopje je k sreči ostalo nedotaknjeno. Pri tem požaru se je posebno izkazala celjska požarna bramba, ki se je s svojo novo autobrizgalno kar najuspešneje borila z ognjem. Požar je povzročil posestniku veliko škodo. Zgorel je ves letošnji pridelek in vsa zaloga vina. Živino pa so še pravočasno rešili.

Dogodki in novice iz Slovenije.

Velika slavnost v Radovičih.

V nedeljo 18. m. m. je bila v Radovičih pri Metliki izredna slovesnost .Blagoslovljena je bila lična nova javna kapela, ki stoji sredi zelenih njiv ob robu prijazne vasice. Dogodek priča, da še živi med našim ljudstvom vera očetov. Ravno pred 25 leti je na tem prostoru dal postaviti domačin g. Markó Vajda lično kapelico v čast karmelski Materi božji. Ta je sedaj prezbiterij nove večje kapele. Stroški za zidavo in opravo so bili seveda ogromni, a prava požrtvovalnost in navdušenje je pod vodstvom g. Vajde vse premagalo. Za nedeljo so kapelo okinčali kar najlepše .Slovesno pritrkavanje v sosednih cerkvah, izredno lepo vreme in ogromna udeležba ljudstva, vse to je pripomoglo, da se je slovesnost kar najlepše izvršila. Obred blagoslovitve in slovesno sv. mašo je ob asistenci domačina vlč. g. M. Štularja in domače duhovščine imel vlč. g. dekan iz Suhora Jakob Pavlovčič. Slavnostni govor je pa govoril zunaj pred kapelo g. kaplan Anton Vovk. Vsem v veselje je bila navzoča tudi blaga dobrotnica domačinka, ki se je par dni preje vrnila za nekaj časa iz Amerike. Po slovesnih večernicah jih je bilo sprejetih 54 v karmelsko bratovščino. Dokler bo naše ljudstvo še tako požrtvovalno za čast božjo,, se nam pač ni treba bati nobenih verskih sovražnikov.

—o—

Šmarjetčani zidajo cerkev.

Pred leti je bila naša farna cerkev manjša kakor slapška podružnica. Torej je bilo nujno potrebno, da se poveča stara cerkev ali pa zgradi nova. Zato se je že lotil dela pokojni g. župnik Andrej Zaman, ki je bil zelo vnet za čast in lepoto tiše božje. Sezidal je nov presbiterij in čez 60 m visok zvonik, *kaje najlepši na vsem* Dolenjskem. Pokojni gospod je nameraval sezidati vso farno cerkev, pa mu to ni uspelo, ker mu merodajne stare avstrijske oblasti niso šle na roko in so mu naravnost nasprotovale. Sedanji g. župnik se je zavzel, da nadaljuje započeto delo svojega prednika in s pomočjo za dobro stvar vnetih faranov dozida cerkev. Par let so se vršile priprave. Letos smo pa že dobili zidarje in delavce, ki se pridno gibljejo na odrih. So sami domačini. Delo vodi naš goriški rojak g. Špacapan iz Renč. Imenovani je postavil na Dolenjskem že več cerkva, šol in drugih pomembnih stavb. Kakor povsod, tudi pri nas vodi delo v splošno zadovoljstvo. Pri zgradbi sodelujejo skoro vsi farani z veliko vnemo. Nekateri so darovali les, drugi napravljali kamen, kopali pesek, dovažali potrebne stvari itd. Čaka nas še obilo truda in dela. Tega se pa ne ustrašimo, ker se zanašamo na božjo pomoč, na požrtvovalne farane in naklonjene sosede. Dobrega Boga pa prosimo, da nam obudi še veliko dobrotnikov, da bomo mogli postaviti lep in častitljiv hram božji.

—o—

Iz Dravske doline.

Župnijo Remšnik tik ob avstrijski meji je obiskala te dni zelo občutna toča. Remšnik je že radi hribovitosti precej siromašen in sedaj ga je še udaril korobač toče. Cesto iz Brezna na Ribnico je deževje razdrlo 120 m na dolgo. Okrajni zastop mariborski bo imel obilo posla, preden bo škodo zopet popravil. Ob cesti teče Lenarčičeva železnica, po kateri se prevaža iz kamnoloma na postajo Brezno granit. Ta ozkotirni železniški tir so zasuli plazovi na več mestih.

—o—

Stric srebrnomašnik — nečak novomašnik.

V nedeljo 25. julija so imeli v Selcih na Gorenjskem redko dvojno slavnost. Zjutraj je imel v selški cerkvi Rev. Vencel Šolar profesor iz Št. Bede College, Peru, Ill. srebrno mašo, njegov nečak Rev. John Šolar, ki je imel letos novomašo v Waukeganu, pa je imel ob 10. uri dopoldne isti dan tudi novo mašo v selški cerkvi. Selški župljani so se baš ponosni čutili za ta dan!

—o—

Iz Jezerskega.

Dne 14. julija se je v tukajšnjih gozdovih pri sekanju hlodov, ponovno in težko ponesrečil delavec Mat. Cvirn; zlomilo mu je levo nogo nad stopalom. Značilno je, da si je isti, po vojnem času, pri tem težkem delu že v tretjič zlomil levo nogo. Ubogi ponesrečenec je tembolj obžalovanja in pomilovanja vreden, ker je oče še nedoraslih otrok. Nesrečni družini odkrito sožalje.

—o—

Nesreča na železnici.

Mariborski železniški uradnik Černič se je peljal v spremstvu načelnika delavnic v Mariboru g. Dolkowskega k generalni direkciji v Belgrad. Na postaji Čaprag je g. Černič izstopil. Ker pa je vlak postal le za trenutek, je hotel brzo vstopiti, pa mu je spodrsnilo in je prišel pod vlak. Kolesa so mu zagrabila desno roko in mu jo odrezala. Poškodbe je dobil tudi na glavi. Življenje ponesrečenca se še vedno v nevarnosti.

—o—

Nesreče pri spravljanju lesa.

V Zrečah pri Konjicah so podirali posestnik Franc Verčnik in njegova dva sina v gozdu smreke. Ko so potem na strmini prežagali plohe, se je eden zvalil v dolino. Verčnik je odskočil pred valečim se plohom, pri tem pa se je spotaknil, padel ter udaril s tako silo z glavo ob kamen, da mu je počila lobanja. Obležal je mrtev. Rajni je bil obče spoštovan mož in občinski odbornik.

Rev. B. Ambrožič:

ŽARKOMET, MISTERIJ SMRTI IN ŠE KAJ.

Ampak, ljuba žarkometarska znanost, to je ravno: smrt je pa **to vedno misterij, skrivnost!!**

In ker je in bo po Žarkometovi trditvi vsaj nekaj časa še ostala skrivnost, se nam zdi mnogo bolj varno, da mislimo o smrti tako, kot nas uči naša vera, ne pa tako, kot sanjari sanjavi Žarkomet. Naši veri ni edini dokaz odgovor: Boš videl, ko umreš. Ima dovolj drugih dokazov. Toda če bi tudi nobenega ne imela, bi bilo bolj varno iti za njo ko za Žarkometom, ki svojo trditev podpira edino z globokim upanjem, da bo nekoč v bližnji ali daljni bodočnosti začela znanost obujati mrtve. Nak, gospod Žarkomet, ti "dokazi" pa že ne spadajo v muzej, k večjemu — v "rumpelkamro!"

"Navidezna smrt."

Žarkomet očita vernim ljudem, da neverjamejo, da bi kdo mrtvih zopet oživel. Če bi jim pa Žarkomet s prstom pokazal takega človeka, bi ugovarjali, češ: samo na videz je bil mrtev . . .

Pa se je Žarkomet nekoliko zmotil, ker ni mislil dalje ko do špice svojega peresa.

Mi radi verujemo in še celo druge tako učimo, da so prav pravi mrliči zopet oživeli. Celo taki, ki so bili že po par dni, ne samo 24 ur mrtvi. Ampak nekaj drugega je pri tem drugače, namreč takih mrličev ni obudila k zopetnem življenju nobena znanost, temveč to je storil Bog, ki je vsemogočen. Čuj, Žarkomet, mi ne trdimo, da se bo to zgodilo, če bo šlo po sreči, čez nekaj let, desetletij ali stoletij, mi vemo, da je to že zdavnaj bilo!

Kristus je obudil k življenju najmanj tri resnično mrtve, nazadnje pa še samega sebe. Seveda to ni bilo po nikaki "znanosti," ker On je bil vse kaj drugega nego znanstvenik v navadnem pomenu besede. Ostane torej dvoje: ali so to čudeži, ali pa sploh res ni. Mi pravimo: čudeži so. Pravimo zato, ker se vse tako lepo ujema z ostalimi poročili zgodovine in nauki naše vere. — Žarkomet in njegove baže svet se čudežev boji kot nekdo križa, zato pravi: vse skupaj ni nič res!

In ko bi Žarkomet pomislil, koliko so nasprotniki Kristusovih čudežev že namazali "mrtvih črk" o "navidezni smrti" Kristusovi in o "navidezni smrti" onih treh evangeljskih obujencev, ki jim je Kristus vrnil življenje, bi menda malo počakal z očitkom, da mi operiramo z "navidezno smrtjo." In prav v imenu tiste znanosti, ki sama obuja mrtve ali jih vsaj v kratkem bo, se je vodil boj in se še vodi zoper ona evangeljska poročila, češ, to je — nemogoče!

Nesrečna "znanost," kako se moraš dati slepo izrabljati za vsakogar, ki te vzame v najem, pa magari bije s teboj po tebi sami! Toda, hvala Bogu, to je le žarkometska znanost, ki obrača svoj plašč po vseh vetrovih. Je še druga znanost, ki ni odvisna od vetra, in tisti je ime — resnica.

Tudi ta v imenu znanosti.

Ko sem bral duhovitosti gospoda Žarkometa, sem se spomnil, kako je nekoč prepričan špiritist "znanstveno" dokazoval neumrjočnost duše.

Špiritizem ni iznajdba naše vere. Sploh trdi sam o sebi, da ni vera, temveč znanost. In špiritizem občuje z duhovi, z dušami, ki so se ločile od teles. Zmagoslavno se bahajo špiritisti, da so znanstveno dokazali, da je duša neumrjoča. Vera sicer trdi isto, toda dokazov nima. Slučajno je zadela pravo, je prišla na to, je sicer njena stvar, toda ona samo veruje — to je pa premalo. Špiritizem **ne veruje,** ampak **ve!** Doznal je znanstveno! Zato je špiritizem toliko vzvišen nad vero, kolikor je vzvišena nad vero — veda!

Ponosne besede! In v zanosu svojega navdušenja nad lastno imenitnostjo se je tisti znanstveni špiritist tako-le razkoračil nad cerkvijo, ki uči v nesmrtnost verovati:

"Sedaj nastopa špiritizem. Ne samo, da nesmrtnost **uči,** ampak on tudi navaja — in to prav posebno — **jasne dokaze za to.** Tako je postala cerkev odveč in milijarde, ki jih cerkev vsako leto požre, se lahko porabijo v boljše namene. Religija in krščanstvo ostaneta neokrnjena, odpravljeni bosta pa konfesija in teologija . . ., ki sta neprestano prinašali človeštvu neizrečeno veliko zla. Cerkev je zakrivila s svojo onemoglostjo nevarno velikost materializma."

Žarkomet bo gotovo vesel, da je tudi prepričan špiritist na cerkev hud. Malo bolj nerodno je pa to, da sam trdi nekaj čisto drugega kot naš Žarkomet. Oba pa zatrjujeta svoje prepričanje v imenu — znanosti! Človek bi sedaj rad vedel, jeli to ena in ista znanost, ki sama sebe bije po ustih, ali je pa znanosti več. Če jih je pa več, naj nam pa gospodje, ki se trudijo zoper nas v potu svojega obraza, najprej povedo, katera znanost je ta prava, in naj nam dokažejo, da marširajo v boj pod zastavo prave znanosti. Dokler tega ne store, dokler se bodo njihovi izsledki tako čudovito — tepli, ostane vsa njihova znanost zgolj žarkometarska, ki pušča "tisoč generacij" brez dokazov in brez tolažbe umirati. No, pred tako znanostjo pa res vera in cerkev ne bosta vztrepetali!

(Dalje prih.)

Romunsko-italijanska pogodba.

JASNO JE, DA HOČE ITALIJA DOBITI BALKAN POD SVOJ UPLIV.

Rumunski ministrski predsednik general Averescu namerava v kratkem posetiti Italijo in se sestati z Mussolinijem. Ob tej priliki se sklene formalno prijateljska in zavezniška pogodba med Rumunijo in Italijo.

Za časa poprejšnjih vlad med obema državama odnošaji niso bili slabi, ali vendar ne preveč prisrčni. Odkar je na krmilu general Averescu, se je stvar pričela spreminjati. Vnanji minister Miteleneu je takoj v prvih dneh novega režima objavil, da bo nova vlada stremela za tem, da sklene pogodbo z Italijo. Ali tako pogodbo je imela v načrtu že Bratianova vlada, le da jo je padec prehitel. Pričetek tesnejših odnošajev med Rumunijo in Italijo pod Averescom tedaj ni načelno različna vnanja politika v primeri z Bratianovo, marveč je le njeno nadaljevanje.

O podrobnostih nove rumunsko-italijanske pogodbe še ni objavljenega ničesar; iz komentarjev — kolikor seveda se sme soditi po njih — se kaže, da bo to pogodba, kakor so običajne v novejši dobi med državami v našem sosedstvu, kakor je n. pr. jugoslovensko-italijanska ali češkoslovaško-italijanska. Zdi se, da je povsem upravičena domneva, da pogodba drugačnih določb ne bo obsegala.

Vendar bi bilo napačno, ako ne bi hoteli videti, kako se trudi Italija ,da igra na Balkanu čim vplivnejšo vlogo in kako se pri tem skuša opirati baš na Rumunijo. O priliki zadnje blejske konference so naglašali nekateri komentarji, kako se v zadnji dobi Rumunija trudi, da zavzame na Balkanskem polotoku nekako prvenstveno vlogo; tako je pisala n. pr. osobito dunajska "Neue Freie Presse." Težnja Rumunije, dobiti namesto Jugoslavije zastopstvo Male antante v Svetu Zveze narodov, je do neke mere potrdila vesti o hegemonističnih aspiracijah bukareške politike. Toda samo do neke mere. Zakaj vloga Rumunije na Balkanu nima osnove za hegemonijo, oziroma hegemonistične cilje. Rumunija je izrazito periferna balkanska država. Še več, Rumunija se komaj more zvati balkanska; velik del njenih provinc leži v predelu, ki spada že v srednjo Evropo, še večji del pripada vzhodni Evropi; le z Dobrudžo ima balkansko deželo v posesti. Na Balkan jo veže njena zgodovina; odtod so prihajali za Rumune najusodnejši dogodki, pod nadoblastjo Turčije, velike balkanske države, se je nahajal glavni del Rumunije dolga stoletja. Zato se lahko reče, da je po mnogih uredbah, po kulturni in politični tradiciji Rumunija ipak balkanska država. Na Balkan mora biti radi sosedstva nemirne Bolgarije obrnjen velik del rumunske politične pozornosti. Toda poglavitni njeni politični interesi jo silijo, da se briga v prvi vrsti za vzhodnoevropsko politično situacijo, kar se izraža najbolj v rumunsko-poljski zvezi, predstavljajoči zaščitno pogodbo proti ruski opasnosti. Prav tako je važna za njo situacija v srednji Evropi, kjer jo ščiti zveza Male antante.

V teh razmerah za Rumunijo zveza z Italijo ne more biti osnova njeni vnanji politiki, marveč le opora poleg drugih zvez, le njih izpopolnitev. Na balkanskem polotoku pa bi se Rumunija kljub temu, da je lega za tako vlogo, ne usposablja, mogla lastiti hegemonistično pozicijo — baš radi italijanske podpore in podpihovanja rimskih državnikov, ki seveda niso zadovoljni z našo balkansko močjo. V Bukareštu so si lahko v svesti, da bi jih v Rimu vedno podpirali, kadar bi v balkanski politiki zastopali stališče naperjeno zoper nas.

Ali Rumuniji ne moremo pripisovati toliko nespameti — beseda je prav umestna — da bi se hoteli spreti z nami samo Italiji na ljubo. Da, res, ko so tudi težave razmejitve v Banatu že domala pozabljene, ni globlje segajočih nasprotij med nami in Rumuni in jih tudi v bližnji bodočnosti ne more biti. Na drugi strani med Italijo in Rumunijo ni zadosti interesnih skupnosti, ki bi dovoljevali slednji, da zamenja italijansko zavezništvo za naše. V Bukareštu si menda od italijanske pomoči obetajo sporazum v besarabskem problemu. Koliko je avtentičnega na teh vesteh, je težko reči; znano pa je, da Italija ni hotela pristati na rumunsko tezo o Besarabiji, kar ji omogoča zares posredovati med Rusijo in Rumunijo. Kolik pa bi bil uspeh, je odvisno v prvi vrsti od tega, do katere mere so pripravljeni v Bukareštu napraviti koncesijo ruskemu stališču.

Zdi se, da se more rumunska vnanja politika danes gibati samo v tem okviru.

—o—

Sprememba španske diktature.

DIKTATOR PRIMO DE RIVERA ČUTI, DA DIKTATURA NE BO OSTALA.

Kar je bilo doslej le predmet pritajenih razgovorov, je prišlo sedaj tudi v vladi do resnega razmotrivanja. Primo de Rivera čuti, da diktatua v sedanji obliki brez vsakega ljudskega zastopstva ne bo obstala. Hoče pa diktator za vsako ceno preprečiti, da bi v ljudsko zastopstvo prišle politične osebnosti prejšnjih parlamentarnih strank, ker čuti, da bi bilo tedaj konec njegove oblasti. O velikem govoru pred zbranimi zastopniki Union Patriotica je Primo de Rivera objavil, da misli vstvariti reprezentativno zbornico, ki bi sicer ne imela nikakih funkcij zakonodajnega zbora, pa bi zastopala vse stanove v državi in bi bila posvetovalen organ in podpora vlade. Pripravljalna dela za novo zbornico so že zelo dozorela in v nekaterih mesecih bo mogoče načrt udejstviti.

Iz diktatorjevih izvajanj je mogoče posneti, da bodo v novo zbornico prišli predvsem zastopniki imenovane Union Patriotica, trgovskih in gospodarskih društev, stanovskih korporacij in mestnih občin. Vlada ne bo izdala nobenih zakonov, o katerih ne bi zbornica poprej povedala svoje mnenje.

Vendar bo vlada tudi v bodoče odgovorna samo kralju. Zbornica ne bo imela nikakega vpliva na sestavo vlade in ne bo mogla izražati zaupanja oz. nezaupanja napram kabinetu. Vendar bo zbornica ventil za javnost in špansko ljudstvo se bo zopet zbudilo k javnemu udejstvovanju, ki je med tremi leti diktature popolnoma počivalo.

Kako brezbrižna je postala španska javnost za vsa politična vprašanja, kaže že dejstvo, da diktatorjeva napoved ni vzbudila prav nikakega zanimanja. Ljudstvo si zbornice in zastopstva prav nič ne želi in se v očigled volitev ne razburja. Le športne in zabavne prireditve ga zanimajo.

Vprašanje je torej, ali se bo diktatorju posrečilo novo zbornico brez kakih incidentov poklicati v življenje. Trenotno je diktatorjeva pozicija zelo močna. On je zmagovalec v Maroku. Posrečilo se mu je, da je spravil proračun v ravnovesje in utrdil mednarodno pozicijo Španije. Ni torej zadrega, ki sili k izpremembi vrhovne uprave, ampak le prepričanje, da je diktatura v sedanji obliki izpolnila svojo nalogo in napredek zahteva nekaj novega.

POLETNO VESELJE MLADINE V WASHINGTONU.

Slika predstavlja del pročelja Union postaje v Washingtonu, ki se nahaja ob umetnem jezeru, v katerem se nahaja na sredi oKlumbov spomenik, okrog katerega se otroci vedno igrajo in v vročih dneh skačejo v vodo.

TEDENSKI RAZGOVORI POD VAŠKO LIPO.

Priobčuje: **Albin Jazbec.**

Tedni potekajo hitro eden za drugim. Zopet smo se zbrali skupaj pod senco vaške lipe, da se nekoliko pogovorimo. — Dragi sosedje, ves katoliški svet danes govori o nesrečni Mehiki. Odpadniki od katoliške vere — janičarji, so s svojo zlobnostjo napotili predsednika Mehike, da je izdal krivično naredbo za preganjanje katoličanov. Sosedje, za trenotek pomislimo na trpljenje vernega ljudstva, katerega je pretežna večina v Mehiki, ko so jih s silo vojaki tirali iz cerkev — da, celo streljali so nanje. Padle so žrtve; ni pa še konec, še bodo padale. Toda sosedje, zgodovina nas uči, da so razpadla mogočna cesarstva in kraljestva— padajo vlade in še bodo padale, toda katoliška Cerkev stoji in bo stala — ker je nepremagljiva.

* * *

Sosedje, gotovo ste že čitali, da obstoji mednarodni urad dela. Imenovani urad je obdržaval v Ženevi meseca junija svojo osmo letno konferenco. Pogovorimo se nekoliko o najvažnejših točkah tega zborovanja.

Takoj v začetku konference se je pokazalo, da ne vlada nič kaj prijateljsko razmerje med zastopniki delodajalcev in delavskimi delegati. Delodajalci so se trudili, da bi onemogočili s svojim postopanjem delo konference, kar jim je deloma uspelo, pa tudi, da bi ne prišlo do plodonosnih rezultatov.

Poročilo ravnatelja o delu urada je bilo vsestransko in je tvorilo snov za temeljito diskuzijo skoraj 1 teden. Pogovorimo se nekoliko o najvažnejših točkah ravnateljevega poročila: Gospodarski razvoj v Ameriki kaže velik napredek, na katerem imajo tudi delavci svoj delež. Kajti njihove plače so veliko višje od plač evropejskih tovarišev: V Aziji, Avstraliji in južni Afriki se je kapitalistično gospodarstvo tudi visoko dvignilo, predvsem v Indiji in Japonski. Nasprotno pa je prišla v veliko krizo stara evropejska industrija, katera je imela nekdaj monopol nad kontinenti. Sedaj zaostaja v tehniki in financielno. Posledica te spremembe in krize je velika brezposelnost v evropskih državah s stalno valuto.

Poglejmo, kakšno je razmerje delavstva do urada dela. Azijski kontinent vidi v uradu dela svoj ideal. V Evropi je pa sledeče razmerje: komunisti prezirajo urad; fašisti, kateri se hvalijo, da imajo organiziranih 2 in pol milijona delavcev, nimajo teženj, da bi reševali probleme na mednarodni podlagi. Vsak narod naj se sam pobriga za prospeh svoje industrije in za dobrobit svojega delavstva. Fašisti trdijo, da niso uživali italijanski delavci še nikoli toliko socialne zaščite, kakor jo imajo sedaj!

Splošno mnenje je, da se ne sme delo mednarodnega urada dela niti precenjevati niti podcenjevati. Ta organ ni in ne more biti borbena organizacija. Ta svetovni parlament ima nesporne moralne, gospodarske in podučne vrednosti in kot takega morajo vzdrževati delavski pokreti celega sveta.

* * *

Dragi sosedje, gotovo je že marsikateri od vas premišljeval, kako se godi bivšemu nemškemu cesarju, od kar ni več vladar. Prepričan sem, da ni nobenega med vami, ki bi si mislil, da mu gre slabo, ali, da trpi celo pomanjkanje. Res je, nič mu ne manjka, dasi tudi nima več cesarstva, a pri vsem tem trpi duševno — prej na čelu mogočnega cesarstva, sedaj pa navaden meščan. Poglejmo pa, koliko je že on dobil po vojni. Najprvo mu je poslala nemška vlada v jeseni leta 1919. v Doorn nad 40 milijonov mark, to je, recimo v dinarjih okoli 500,000,000. Nadalje so mu nakazali do majnika 1921. 32 milijonov mark iz takozvanega kraljevega domačega zaklada. V Doorn so mu poslali tudi ves osebni nakit, ves zlati in srebrni zaklad, razen kronskih predmetov. Od 1. januarja 1924. se izplačuje generalnemu pooblaščencu nekdanje pruske kraljeve hiše na mesec 50,000 zlatih mark. K temu pridejo še druge dajatve. V prvi vrsti poglejmo, kakšne penzije dobivajo nekateri člani kraljevske hiše. Princ Heinrich dobiva 17,000 mark penzije, princ Eitel Friedrich 10,000 mark. In tako naprej. Iz teh podatkov, dragi sosedje, vidimo, da se bivšemu nemškemu cesarju in članom njegove hiše ne godi ravno slabo.

* * *

Dragi sosedje, kdo od nas ne obsoja vojno in se ne zgraža nad vsemi, ki direktno ali indirektno napeljujejo ná to, da bi se zopet klali. Slišimo, da se ustanavljajo društva, ki si nadevajo nalogo vplivati na merodajnih mestih za preprečenje vojen in zbližati vse narode tako, da bi se namesto sovražili — ljubili. Težka naloga je to. Ni jih izučila svetovna vojna— sosed se boji soseda, zato se oborožuje, oboroževanje pa izziva vojno. Tako smo danes, kakor smo bili vedno, v nevarnosti, da izbruhne nova vojna. Sosedje, 29. julija je minulo 12 let, odkar je padel prvi strel v svetovni vojni. Dvanajsto leto je pa našlo države, med njimi tudi Zedinjene države v kontestu za oboroževanje in pripravljanje za bodoče vojne. Vpitje onih, ki si žele klanja, duši mili glas onih, ki želijo — mir na zemlji. Večina je pri slednjih, a prvi so silnejši. Še vedno pa, dasiravno pravijo, da smo na višku civilizacije, **močnejši vladajo nad šibkejšimi.**

Poglejmo sosedje, koliko krvavih žuljev — denarja gre letno za "obrambo domovine." Velika Britanija je na prvem mestu za oboroževanje in potroši letno za armado in mornarico 573 milijonov dolarjev. Na drugem mestu je Francija, ki stoji na robu finančnega poloma, a vendar izda letno povprečno 225 milijonov dolarjev za oboroževanje; Zedinjene države pa 554 milijonov dolarjev. Italija izda več letno za vojne priprave, kakor Nemčija, Japonska več kakor sovjetska Rusija, sledrije pride na šesto mesto. Vse to znači, da države, ena kakor druga, le bolj zaupajo nabasani puški, kakor pogodbam in obljubam. Sosedje, trajni mir na svetu bo — a ne brez krvoprelitja — kakor je nekoč rekel v svetovni vojni Wilson: "Mir za vsako ceno,tudi če se moramo zanj bojevati."

* * *

Sosedje, poslovimo se zopet za teden dni; Bog daj, da bi nam prihodnji teden prinesel kaj bolj razveseljivega, kar bi bilo predmet pogovorov pod našo lipo, do tedaj pa — Bog vas živi!

—o—

ZVEZA NARODNIH MANJŠIN V NEMČIJI.

Posebna spomenica predložena državnemu kancelarju.

—a—

Zveza narodnih manjšin v Nemčiji, v kateri so se združili Poljaki, Lužiški Srbi, Litavci, Danci in Frizi, je izročila nedavno nemškemu kanclerju spomenico, v kateri ti narodi zahtevajo, naj bi se zakon jasno glasil, da imajo pripadniki narodnih manjšin iste pravice kakor Nemci, da uradi in uradniki ne smejo žaliti pripadnikov manjšin zaradi rabe njih materinščine in da društveno življenje manjšine ne sme biti namenoma omejeno. Zahtevajo tudi, da se ustanovi poseben manjšinski urad, ki bi se imel baviti s težnjami manjšin. Za 113. člen državne ustave se vlada ni zmenila; sicer se pa ta člen tako nejasno glasi, da ga je oholi Prus rabil celo proti tistim, v čijih obrambo je imel služiti. S pripadniki manjšin so postopali kakor z državljani drugega reda, a proti žalitvam **uradov** so bile manjšine doslej brez moči. — Ni dobro poslušati samo eno plat zvona. Šele potem moremo soditi, kako se godi manjšinam v nemških deželah, ko smo slišali tudi glas manjšine.

Pismo iz Trsta.

SUROVI NASTOPI ITALIJANSKIH FAŠISTOV.— UGANJAJO NEČLOVEŠKE STVARI NAD VSEMI, KI NE TROBIJO V NJIH ROG.

Novo fašistovsko junaštvo.— Italijanski minister za notranje zadeve, Federzoni, je pred kratkim obiskal južno Tirolsko. Ob tej priliki se je zbralo na Tirolskem vse polno fašistov od vseh strani. Ko je bil minister v Bocnu, so zlezli fašisti na ravno zrele črešnje po vrtovih in njivah bocenskih kmetov, ne da bi prosili koga za dovoljenje. Dva hlapca sta se jima uprla. Nastal je prepir in pretep. — Eden hlapcev je srečno ušel, drugi, 20letni Amort, pa se je postavil po robu. Toda sam proti mnogim jim ni bil kos. Bili so po njem z bikovimi žilami. Ko je ves krvav padel na tla, so ga zvezali za noge in za noge obesili na drevo z glavo navzdol in bili po njem, dokler ni med strašnimi bolečinami izdihnil. Eden mučiteljev je pa še razgrnil pod nesrečneža kos časopisa, češ, da "ni potrebno, da pomaže nemška kri sveto italijansko zemljo." Ko so mučitelji videli, da njih žrtev ne da več znake življenja, so pustili mrtvo truplo na drevesu viseti in so zbežali. Neka dekla je vse to videla in je dogodek javila karabinjerjem. Čez pol ure sta prišla na lice mesta dva policaja in sta odpeljala deklo na daljna zaslišavanja in so jo izpustili šele čez dva dneva. Ponoči so mrtvega vzeli z drevesa in neznano kam odpeljali. Gotovo je le to, da na bocenskem pokopališču ni bil zakopan. Časopisi so dobili ukaz, da o dogodku ne smejo nič pisati. Ko je vest o tem "kulturnem in patriotičnem činu fašistov" prišla preko meje v Avstrijo, je tam zopet zavladalo veliko razburjenje, posebno v Inomostu.

Še o našem šolstvu. — Razpravi o naši šolski mizeriji v rimskem parlamentu, pri kateri ima po zatrdilih opozicionalnih poslancev Italija mnogo več koristi kot Jugoslavija. Glasovali so zanjo tudi radičevci, čeprav so jo njihovi časopisi strastno napadali in so se radičevci prej širokoustili, da ne bodo zanjo glasovali. Zakaj da jugoslovanska vlada vedno in vedno popušča napram Italiji, to je vsem ljudem uganka. Ko bi le hotela nastopiti malo energičneje, pa bi pridobila ne samo zase, ampak tudi za nas bi se dalo kaj iztisniti. Zato je ugotovitev poslanca Smodeja, da se pri teh konvencijah ni prav nič računalo s težnjami in željami naših rojakov v Italiji, na mestu. Poslanci nimajo nobene prilike, da bi se med štirimi očmi razgovarjali z zunanjim ministrom o raznih vprašanjih, o željah tisočih slovenske manjšine v Italiji, ker se v Jugoslaviji vodi tajna zunanja politika. Tako je tožil poslanec Smodej, ko je nato popisaval zlasti krivice na šolskem polju. Zato vpraša: kaj je vlada storila, posebno pri teh konvencijah, ki se smatrajo kot nadaljevanje prijateljstva z Italijo? Nič ni storila, dragi g. poslanec, Vaša vlada za nas, in ker ni nič storila in ker nič ne stori, zato jo mi **Slovenci v Italiji pred vso slovansko javnostjo obdolžujemo, da leži glavna krivda na njej, če se nam tako slabo godi.**

V Milanu so prišli na sled strašnemu zločinu. Mlad gimnazijalec je umoril pred dvema mesecema lastno mater. Ubito mater je nato stisnil v kovčeg in jo pustil gniti. Ko je mati že bila mrtva, je povabil v stanovanje razne malopridne ženske in moške in je ž njimi popival. Ker jo pa ni mož ubite žene, ki pa je že mnogo let ločen od nje, že dalji čas videl, je šel v njen stanovanje, da vidi, kaj je ž njo. Ko je odprl vrata, mu je udaril strašen smrad nasproti. Poklicali so policijo, ki je našla, kot rečeno, ubogo žrtev vso stlačeno in stisnjeno v kovčegu. Ker pa ni mož ubite žene, ki pred dalj časa svojo mater, je bila ta že v takem stanu, da jo je bilo težko spoznati. Morilec je zbežal. Zadnje vesti pravijo, da se je policiji že posrečilo ga prijeti.

Najnovejša prepoved.— Vse, kar je slovensko, žali nežna italijanska ušesa. V zadnjem času so začeli zabranjevati pod kaznijo fantom po vaseh, da ne smejo peti slovenskih pesmi. Preganjajo tudi, kakor smo že javili, vse tiste, o katerih doznajo, da uče otroke doma čitati in pisati slovensko. Ali morete verjeti, bratje onkraj morja, da je to res in da se to godi v kulturni (?) državi v 20. stoletju?

—o—

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Pašičeva bolezen. — Iz Karlovih varov poročajo, da se Pašičevo stanje ni zboljšalo. Pašič ne samo, da ne bo mogel voditi stranke in politike, ampak bo sploh moral opustiti vsako zasledovanje političnih dogodkov.

Angleška mornarica v Splitu. — Angleškemu brodovju je Split priredil prisrčen sprejem. Admiral Wiskerhauser je priredil angleškim gostom na čast banket. Prisostvovalo je skupno 23 angleških častnikov.

5 let ječe je dobil belgrajski 20 letni mladenič Živoin Mačvanski-Garič, ker je umoril svoje dekle Ljubivo Brinovec rodom iz Dolenjske. Imela bi se poročiti, a stariši Živojina niso dovolili. Sklenila sta, da gresta v smrt.. Živojina je najprvo z nožem zaklal Ljubico, tudi sebi je prizadjal težke poškodbe, a vendar je okreval.

KNEZOŠKOF DR. A. B. JEGLIČ V BRIDGEPORTU.

(Nadaljevanje 1. strani.)

mor ga vleče srce. Priporočal je zbranim, naj bodo dobri državljani ameriški, naj pa tudi ne pozabijo lepe zemlje, kjer so preživeli vesela in srečna leta prve mladosti. Naj svojim v Ameriki rojenim otrokom pripovedujejo o lepoti slovenske dežele, pa tudi učijo sladki materin jezik. Povdarjal je, naj se držijo vzornih katoliških organizacij, katere so tako urejene, da skrbijo za gmotno in moralno dobro svojih članov.

Burno ploskanje, ki je sledilo škofovemu govoru je bilo priča, da so govorjene besede vsem globoko segle v srce. Po govorih se je razvila prijetna domača zabava. Pridne kuharice so pripravile vsem okusno večerjo, hitri natakarji so pa skrbeli, da nismo trpeli žeje. Kdor pa bi rad vedel, s kako pijačo smo žejo odganjali, ta pa naj kar v Bridgeport pride vprašat. Vmes so se pa večkrat oglasili pevci in pevke cerkvenega zbora. Le neizprosna ura je kazila prazнično razpoloženje; prédno smo pričakovali, je kazala, da je treba iti domov, se odpočiti za prihodnji dan.

Naslednje jutro so g. škof in spremljajoči jih duhovniki opravili sv. maše in kmalu po zajtrku je Mr. Mertel pripravil zopet svojega železnega konja, ki je odpeljal drage goste po drugi cesti nazaj v New York, da tam pripravijo potrebno za odhod v domovino.

Prevzvišeni g. vladika je bil vidno ganjen nad prisrčnim sprejemom, kar je sam izrazil rekoč: Doživel sem večje in bogatejše sprejeme po velikih naselbinah, nisem pa doživel bolj prisrčnega, kakor ste mi ga vi pripravili. Vidim, da vse prihaja iz vašega dobrega srca. Bodite zagotovljeni, da bom tudi jaz hranil hvaležen spomin na vas v svojem srcu.

Slovenci v Bridgeport smo ponosni na tako pohvalo.

—o—

ZRAKOPLOV PADEL V VODO; DVA MRTVA.

Rim, Italija. — Priredili so velike demonstracije Maj. Gen. Umberto Nobile-ju, članu Amundsen - Ellsworthove polarne ekspedicije, pri katerih pa ni izostala smrtna nesreča. Vodilni zrakoplov EN-2 je šel nasproti parniku, na katerem se je bližal domovini Nobile. Nesreča je pa hotela, da je odletel vijak in se zapičil v platno balona, nakar je začel zrakoplov padati in je treščil v vodo. Dva od moštva sta bila takoj mrtva, več jih je bilo pa ranjenih in rešenih iz valov.

Bedford, Anglija. — Od tukaj poročajo, da so prišli trije potniki, nahajajoči se v košari pod balonom ob življenje, ker se je košara utrgala in padla na zemljo.

—o—

"RODEO" V CHICAGI.

Chicago, Ill. — Od 14. do 22. avgusta se bodo videli dvakrat na dan na Soldiers' Field v Grand parku "cowboys," ki bodo izvajali vratolomne točke na konjih in lovili bike na laso, kakor to delajo na zapadu. Za to prireditev je pripravljenih več sto glav živine; za najboljše jezdece in metalce laso je določenih $35,000 nagrade.

—o—

Kdor naroči knjige "Goriške Mohorjeve Družbe," pomaga slovenskemu kulturnemu podjetju na Goriškem. Knjige stanejo samo $1.00 s poštnino.

—o—

Koncert

ZDRUŽENIH KUBAŠKIH KOZAKOV, ZBOR IN UKRAJINSKI "LYSENKO'S KOR CERKVE SV. NIKOLAJA POD OSEBNIM VODSTVOM SERGEI SOKOLOFF-A IZ DRŽAVNEGA KONSERVATORIJA V MOSKVI, KI SE BO VRŠIL V

soboto, 7. avgusta 1926

ob 8. uri zvečer

V CHOPIN SCHOOL ASSEMBLY HALL,
Rice St. in Western Ave., Chicago, Ill.
1 blok severno od Chicago Ave.

PROGRAM

I.

Kuban Cossacks Chorus.

1. The Polar Star ..... M. J. Glinka
2. The Legend About Christ ..... P. J. Tchaikovsky
3. The Peasant's Party ..... N. A. Rimsky-Korsakoff
4. The Night, from opera "Demon" ..... A. Rubinstein
5. They Danced" ..... O. Nizankovsky

II.

The Ukrainian "Lysenko's" Mixed Choir
Combined with Kuban Cossacks Chorus.

"Bandura," Potpourri ..... G. Davidovsky

III.

Kuban Cossacks Chorus.

1. Kobza, Potpourri ..... G. Davidovsky

IV.

The Ukrainian "Lysenko's" Mixed Choir.
Combined with Kuban Cossacks Chorus.

"Ukraina" ..... G. Davidovsky

Tiketi na prodaj: 2009 in 2406 W. Chicago Ave., in pri vratih pred koncertom.

Phones: 2575 in 2743.

Anton Nemanich & Son

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.

USTANOVLJEN L. 1895.

Na razpolago noč in dan. — Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 — N. CHICAGO, ST. JOLIET, ILL.

NAJVEČJA SLOVENSKA KNJIGARNA V AMERIKI.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

ZALOGA MOLITVENIKOV, RAZNIH POVESTI IN POUČNIH KNJIG.

POVESTI IN ROMANI.

Agitator. Roman. Janko Kerstnik .80
Avstrijska ekspedicija v Severnem ledenem morju. Popis zanimivih doživljajev raziskovalcev severa .45
Barvaste črepinje. Zbirka več kratkih povesti .35
Bele noči.—Mali junak. Romana. Dostojevski .50
Bitka pri Visu leta 1866. Črtica iz avstr. zgodovine .45
Beli rojaki. Zbirka povesti. Eng. Gangl .65
Carski sel. Jules Verne. Povest z ruskih poljan, v dveh delih. Vsak del po .50
Cesar Maks in Mehika. Doživljaji Avstrijcev v Meksiki .25
Colomba. Povest po znanem franc. pisatelju Prosper Merimee .65
Četrtek. Napeta povest iz londonskega življenja .75
Črna smrt. Fr. Ks .Meško. Pretresljiva povest .75
Čujte nas. R. Vrabl. Kratke, zelo podučne zgodbice .25
Detela, zbrani spisi. 1. zv. **Hudi časi,** zgod. povest. **Blage duše,** veseloigra .70
Detela, Takšni so. Zgodovinska povest. — **Begunka.** Drama v treh dejanjih .40
Don Kišot iz La Manche. Pustolovski doživljaji .50
Duh v Kentervillu. Angl. pravljica .35
Dve sliki. Fr. Ks. Meško. Dve povesti s podeželskega življenja .50
Fabijola, ali cerkev v katakombah. Povest iz rimskih časov .45
Furij. Burna novela iz mladeniškega življenja .75
Glad. Knut Hamsun. Roman 1.25
Gladiatorji. Zgodo. roman iz l. 70 po Krist. 2 zvezka skupaj 1.50
Golobovi. Novela s podeželskega življenja 1.25
Gospodarica sveta. Avanturistični roman .60
Gozdarjev sin. F. S. Finžgar. Povest slov. mladeniča .30
Homerjeva Ilijada. Fr. Omerza. Starogrška pravljica .45
Igralec. F. M. Dostojevski. Roman iz spominov mladeniča .75
Ivan Cankar, Zbrani spisi. 2. zv. 2.50
Izdajavec. F. V. Slemenik. Zgodovinska povest iz turških časov .45
Iz dni trpljenja. Andrej Rape. Kratke povesti .60
Izlet g. Broučka v XV. stoletje. Svatopluk Čeh .50
Iz življenja za življenje. Kratke, poučne povesti .20
Jagode. J. Stritar. Knjiga za odrastlo mladino .50
Jan Marija Plojhar. Roman 1.50
Jaromil. Češka narodna pravljica .30
Jernač Zmagovač. H. Sienkiewicz. Poljska povest. **Med plazovi.** Povest tirolskega gorskega župnika .35
Juan Miseria. P. L. Coloma. Španska povest .50
Junakinja iz Štajra. Povest iz boja med katol. in prot. vero 1.50
Jutranja zvezda. H. Rider Haggard. Roman 1.00
Jurčičevi zbrani spisi. Vsak zvezek po 1.00
1. **zvezek:** Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.
2. **zvezek:** Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klošterski žolnir.— Grad Rojinje. — Golida.
3. **zvezek:** Deseti brat. — Nemški valpet.
4. **zvezek:** Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika.— Kozlovska sodba v Višnji gori.—Dva brata.
5. **zvezek:** Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.
6. **zvezek:** Doktor Zober. — Tugomer.
7. **zvezek:** Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V Vojni krajini. — Pravda med bratoma.
8. **zvezek:** Ivan Erazem Tatenbach. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Andreja Pajka Spomini starega Slovenca.
9. **zvezek:** Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir kradel. — Ponarejeni bankovci.
10. **zvezek:** Slovenski svetec in učitelj.—Veronika Deseniška.

Kako sem se jaz likal. Jak. Alešovec. Povest slovenskega trpina. 1., 2. in 3. del skupno 1.25
Kapetanova hči. A. S. Puškin. Ruska povest 1.00
Kazan, volčji pes. J. O. Curwood. Kanadski roman 1.00
Knezova knjižnica. 1. zvez.: Ant. Knezova ustanova. — Gospod Lisec. — Ženitev Ferdulfa, vojvode 1.00
Kralj gora. Edm. About. Francoska povest 1.00
Kratka povest o Antikristu. Slika iz prihodnjosti .30
Kresalo duhov. P. A. Sheehan. Roman iz irskega življenja 1.00
Krištofa Šmida spisi. Vsak zvezek .65
1. **zvezek:** Ljudevit Hrastar. — Golobček.
7. **zvezek:** Jagnje. — Starček z gore.
8. **zvezek:** Pirhi. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina).
13. **zvezek:** Sveti večer.
15. **zvezek:** Pavlina.
16. **zvezek:** Roparski grad.— Ptičje gnezdo. — Poškodovana slika. — Tiskovna pomota. — Spominčica. — Diamantni prstan.
17. **zvezek:** Brata.— Različni sestri.

Krištof Kolumb ali odkritje Amerike. Zanimiv zgod. roman .60
Krivec. Jos. Kostanjevec. Roman iz podeželskega življenja .50
Križev pot. Roman češkega duhovnika 1.20
Lisjakova hči. Jos. Stare. Povest iz ljubljanskega življenja .50
Ljubljanske slike. Jak. Alešovec. Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom .75
Mali klatež. Mark Twain. Povest iz resničnega življenja .60
Mali lord. Povest iz angleškega sveta z zelo napeto vsebino .90
Mati božja dobrega sveta. Povest iz časov turških bojev .45
Mimo ciljev. Milan Pugelj. Več kratkih povesti .50
Mladi gozdar. Izviren roman .45
Mladi samotar. Krištof Šmid. Doživljaji mladega dečka .35
Moje življenje. Ivan Cankar. Slike iz pisateljevega življenja .70
Mrtvo mesto. V srce segajoča povest 1.00
Na negotovih potih. Poučna pov. .30
Na različnih potih. Povest za dečke od 11. do 14 leta .35
Narod, ki izumira. Zanimivosti iz življenja in običajev Eskimov .25
Narodna biblioteka.
7. **snopič: Krvna osveta.** Povest čerkeškega častnika .30
8. **in 9. snopič: Nesrečnica.** Ivan Turgenjev. Povest iz ruskega življenja .45
12. **snopič: Črtice iz življenja na kmetih.** Andrejčkov Jože. Kratke, vesele povesti .30
20. **snopič: Amerika, ali povsod dobro, doma najboljše.** Poučna povest .30
21. **snopič: Boj s prirodo. — Treskova Uršika** .30
25. **in 26. snopič: Beatin dnevnik.** Lujiza Pesjakova. S srce segajoč roman .45
35. **snopič: Kratke povestice iz pristnega slovenskega življenja.** Andrejčkov Jože .30
36., 37. **in 38. snopič: Žalost in veselje.** Andrejčkov Jože. Velezanimiva povest .75
39. **snopič: Solnce in senca.** Jos. Bedenek. Gorenjska povest .30
40. **snopič: Svitoslav.** Burna povest Slovenca .30
43. **snopič: Edip na Kolonu.** Sofoklej. Starogrška drama .30
57. **snopič: Nekoliko iz ruske zgodovine** .30
58. **snopič: Zaroka o polnoči.** Basnigoj. Povest slovenskega visokošolca .30
59. **snopič: Več kratkih, zanimivih povesti.** Andrejčkov Jože .30
60. **snopič: Emanek, lovčev sin.** Doživljaji mladega dečka. — **Berač.** Povest iz vaščanskega življenja .30

Narodne pripovedke. 1. zvezek: Dominicus .35
Narodne pripovedke. 4. zvezek: Dominicus .40
Narodne pripovedke in pravljice. S. Sekolov .35
Naseljenci. Ameriška povest .35
Naša leta. M. Pugelj. Zbirka kratkih povesti 1.00
Naše življenje. Ks. Meško. Črtice iz življenja .75
Naši ljudje. Dr. A. Remec. Kratke povesti iz slov. življenja .40
Na valovih južnega morja. Pripovedka .35
Nevesta s Korinja. Fr. Jaklič. Povest .50
Nihilist. Iz ruskega življenja .40
Obiski. Izidor Cankar. Slike iz značajev naših pisateljev 1.25
Obrazi. Ciril Jeglič. Vesele črtice .85
Ob tihih večerih. Ks. Meško, Kratke črtice 1.00
Oče naš. Povest mladenica .75
Odiseja. Andrej Kragelj. Starogrška pravljica .45
Oglenica, ali hudobija in nedolžnost. Povest .35
Paberki iz Roža. Iv. Albreht. Pripovedke .25
Pastirjeva nevesta. Cvetko Golar. Zbirka zabavnih povesti .50
Patria. Povest iz irske junaš. dobe .30
Perpetua, ali afrikanski mučenci. Povest iz 3. stol. po Kr. .45
Petelinov Janez. Jak. Alešovec. Poučna povest .85
Podobe iz sanj. Ivan Cankar. Kratke slike iz časov svetovne vojne .60
Pod svobodnim solncem. F. S. Finžgar. Krasna povest iz zgodovine naših pradedov. 1. in 2. del, skupno 2.50
Pol litra vipavca. D. Feigel. — Kratke, vesele dogodbice 1.00
Poljub. Povest iz gorskega življenja češkega naroda .50
Poslednji dnevi Pompejev. Roman. 1. in 2. del skupno 2.00
Po strani klobuk. D. Feigel. Kratke črtice vesele vsebino .75
Povestice. Rabindranath Tagore .35
Povesti in slike. Ks. Meško. Kratke povesti .45
Pravljice. Fr. Milčinski. Po slovenskih narod. pesmih .90
Pravljice Iztoka. Iv. Vuk .75
Pravljice. Wilde .50
Prihajač. Dr. Fr. Detela. Zanimiva povest iz kmetsk. življ. .45
Pripovesti o Petru Velikem .75
Pri stricu. Ivo Trošt. Povest iz kmetskega življenja .45
Proti Avstriji. Dr. Ljud. Pivko. Slike iz borbe Jugoslovanov na italijanski fronti proti Avstriji. 1. in 2. zvezek. Vsak po .30
Prst božji. Dr. J. A. Keller. Resnične dogodbe .35
Ptički brez gnezda. Fr. Milčinski. Ljubljanska povest .45
Rablji. Fr. Bevk. Črtice iz trenotkov trpljenja .75
Ribičev sin. Pravljica .25
Sanguis Martyrum. Louis Bertrand. Povest iz prvih časov krščanstva .60
Siesto e Sesto. Povest iz italijanskih Abrucev .30
Skrivnost najdenke. Zelo zanimiva povest .50
Slike. Ks. Meško. Zbirka kratkih, zanimivih črtic 1.00
Slovanska knjižnica. 57, 58, 59. snopič. — Povesti s potovanja. Korotanske povesti .75
Smrt pred hišo. Fr. Bevk. Roman .55
Sorodstvo v prvem členu. Povest .45
Spake. Dr. N. Korun. Kratke, vesele dogodbice 1.00
Stezosledec. Povest iz ameriškega življenja .35
Svetloba in senca. Dr. Fr. Detela. Kmetska povest .60
Svetobor. P. Bohinjec. Povest iz konca 11. stoletja .60
Šopek samotarke. Manica Komanova. Kratke povestice .50
Štiri leta v ruskem ujetništvu. Jos.Grdina. Doživljaji vojnega ujetnika 2.50
Šumi, šumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine in pravljice iz mariborske okolice .25
Taras Buljba. Povest iz Rusije .75
Tarzan in svet. E. R. Burroughs. Roman 1.00
Tarzanov sin. E. R. Burroughs. Roman 1.00
Tarzanove živali. E. R. Burroughs. Roman 1.00
Tatič. Fr. Bevk. Povest samoobtoženca .75
Tiho jezero. Povesti za slovensko mladino .95
Tik za fronto. D. Feigel. Kratke črtice, vesele vsebine .80
Tokraj in onkraj Sotle ter tam preko. Frid. Žolna. Domorodne hudomušnice .65
Trenotki oddiha. Več zanimivih povesti .40
Tri povesti grofa Leva Tolstega. Iz ruščine .40
Troje angelskih češčenj. Dr. Jos. Vošnjak. Kmetska povest .35
Tujski promet. Dr. Fr. Detela. Dolenjska povest 1.00
Tunel. B. Kellermann. Zelo napet roman 1.25
Turki pred sv. Tilnom. Julij Slapšak. Zgodovinska povest iz turških časov .65
Valerija ali zmagoslavni izhod iz katakomb. Zgodov. povest 1.00
Venec slovanskih povesti. Prevodi iz raznih slovanskih jezikov.
5. **knjiga.** — Lux in tenebris lulucet. — Moč ljubezni. — Že zopet. — Glasovi iz groba. Noč v gozdu. — Izdajalec. — Gozd šumi. — Dva husarja .60
6. **knjiga.** — Črtice z ogljem.— Ta tretja. — Poroka po pomoti .60

Vera. Olga Waldova. Roman iz ruščine .75
Viljem Hauffove pravljice. — Fr. Nedeljko .45
V libijski puščavi. A. Conan Doyle. Roman .60
V oklopnjaku okoli sveta. Robert Krafft. 1. in 2. del; vsak del po .75
V petih letih okrog sveta. Josip Lavtižar. Doživljaji avstrijskega ujetnika 1.00
V Petrograd. L. Stiasny. Potopisne črtice .75
Vstajenje. Rudolf Vrabl. Povest .25
V tujih službah. A. Jirasek. Povest iz češčine .95
Vzori in boji. Jože Debevc. Popis dijaškega življenja 1.50
Zabavna knjižnica, XXIV. zvezek. — Zločinci. — Madež. — Mojster Roba. — Mladih zanikarnežev lastni životopiši. Zelo zanimive povestice .75
Zadnja na grmadi. Fr. Jaklič. Zgodovinska povest iz ribniške doline 1.00
Zadnja pravda. J. S. Baar. Češka povest .50
Zadnji dnevi v Ogleju. Roman iz petega stol. po Kristusu .85
Za milijoni. A. K. Green. Zelo zanimiv roman .75
Zapiski iz mrtvega doma. A. M. Dostojevski. Roman. 1. in 2. del. Vsak del po 1.25
Zaročenca. A. Manzoni. Milanska povest iz 17. stoletja 3.00
Zbirka narodnih pripovedk. J. P. Planinski. 1. in 2. zv. Vsak po .35
Zbrani spisi. Jos. Pagliaruzzi-Krilan .75
Zgodba o nevidnem človeku. H. G. Wells .50
Zgodbe kraljeviča Marka. — Fr. Milčinski .60
Zgodbe Napoleonovega huzarja. A. Conan Doyle. Zanimiv roman iz francoskih časov 1.50
Zgodbe zdravnika Muznika. Iv. Pregelj. Zgodov. povest .55
Zgodovinske anekdote. Dr. V. Šarabon. 1., 2. in 3. zv. Vsak po .35
Zločin v Orcivalu. E. Gaborian. Roman .75
Zmisel smrti. Pavel Bourget. — Franc. povest izza svet. vojne .75
Znamenje štirih. A. Conan Doyle. Londonska povest .35
Z ognjem in mečem. H. Sienkiewicz. Povest iz davnih dni s slikami 3.50
Zvonarjeva hči. E. Miller. Povest .65
Živ pokopan. A. Bennet. Povest .50

ZA MLADINO.

Angelček, otrokom prijatelj, voditelj in učitelj .35
Belokranjske otroške pesmi. Božo Radič .35
Bob za mladi zob. Cvetko Golar. Pesmi za mladino .30
Božični darovi. Rud. Vrabl. — Kratke povestice .25
Dane. A. Rape. Mična povestica .45
Da ste mi zdravi, dragi otroci. Dr. Iv. Robida. Poučne povesti .10
Dedek je pravil. J. Slapšak. Napete pravljice .45
Kokošji rod. Jos. Ribičič. Zanimive poučne basni .20
Kralj zlate reke. John Ruskin. Pravljica .40
Lešniki. Jos. Stritar. Knjiga za odrastlo mladino .45
Mali Ave Maria. List za slovensko ameriško mladino 1.00
Martin Krpan z Vrha. Fr. Levstik. Pripovedka s slikami .95
Mladim srcem. Ks. Meško. Zbirka povesti. 2. in 3. zv. Vsak po .25
Obnovljeni Vrtec. Poučna mladinska knjiga s slikami .75
Orlič. Mladinski list .05
Prigode čebelice Maje. W. Bonsels. Roman za deco .75
Robinson Crusoe. Daniel De Foe. Povest za mladino 1.00
Robinson starši. Povest z barvanimi slikami .40
Slepi slavčki. Karel Širok. Kratke, zanimive povestice .60
Tolovaj Mataj. Fr. Milčinski. Zanimive pravljice .85
Vitomilova železnica. Jos. Korban. Povest .45
Volk spokornik. Ks. Meško. Povesti .85
Vrtec. Časopis s podobami za slov. mladino .75
Zgledi bogoljubnih otrok. Ant. Kržič. 1., 2. in 3. del. Vsak po .45

(Z — m — zaznamovane igre samo moške vloge, z — ž —, samo ženske; brez vsakega zaznamka so mešane vloge.)

Afričanka. Opera v petih dejanjih .35
Andrej Hofer, tirolski junak. — Ljudska igra v 5. dejanjih .50
Azazel. Iv. Pregelj. Žalna igra v štirih dejanjih .50
Bedak Pavlek. Fr. Bevk. Zbirka otroških iger .50
Begunka. Fr. Detela. Drama v treh dejanjih .40
Beneški trgovec. W. Shakespeare. Igrokaz v 5. dejanjih .50
Bratski spor. Euripides. Starogrška igra v 5. dejanjih .60
Burke in šaljivi prizori. — Čarodejna brivnica. — Radi nagrade (m). — Čašica kave (ž). — Zaklad. (m) — Vedež. — Poboljšana trmoglavka. (ž) — Luknja v namiznem prtu. (ž) — Ženin Miha. (m) — Zamorec. (m) — Junaki. (m) — Trije učenjaki. (m) — Opeharjeni Žid. (m) — Izgubljena stava. (m) — Čudna kupčija. (m) .75
Čarostrelec. Romantična opera v treh dejanjih .20
Če sta dva. Šala v 1 dejanju .35
Črne maske. L. Andrejev. Žaloigra v petih slikah .55
Diletanski oder. M. Škrbinšek. Poučna navodila igralcem .45
Divji lovec. F. S. Finžgar. Narodni igrokaz s petjem v 4. dej. .35
Dom. Janez Jalen. Drama v štirih dejanjih .75
Edda. Jos. Weilen. Drama v štirih dejanjih .20
Gledališke igrice. — Zdravnikov strežnik. — Sv. Janez Evangelist in ropar. — Prevarani hišnik. — Konvencionelne laži.— Prve tri igre za moške, četrta za mešane vloge .30
Gorenjski slavček. Lirična komična opera v 2. dejanjih .20
Gospa z morja. Henrik Ibsen. Igra v petih dejanjih .75
Hlapec Jernej in njegova pravica. Iv. Cankar. 9 slik .50
Hudič. Triglavanski. Komedija iz jugoslovanske politike .20
Janko in Metka. Bajna igra v treh slikah .20
Jenufa. — Opera iz moravskega kmetskega življenja .20
Kajn. Fr. Bevk. Drama v treh dejanjih .75
Kakšen gospod — tak sluga. — Burka iz vojaškega življenja v enem dejanju .35
Kamposteljski romarji. Iv. Pregelj. Pevska igra v 3. dej. .35
K mamici. Slavko Savinšek. Slika otroške ljubezni v 3. dej. .05
Kolajna. Veseloigra v enem dej. .30
Kralj Lear. W. Shakespeare. — Žaloigra v 5. dejanjih 1.00
Kralj Matjaž. Mladinski narodni igrokaz s petjem in plesom v petih slikah .25
Krivoprisežnik. Anzengruber. Narodna igra s petjem v 3. dejanjih (7 slikah) .75
Lažizdravnika. Burka v 2 dejanjih. — **Trije tički.** Burka v 2 dejanjih .45
Lepa maska. E. Navinšek. Navodila igralcem o šminkanju .25
Ljubosumnost. Lad. Novak. Veseloigra v enem dejanju .45
Ljudski oder. 1. zvezek: **Lovski tat.** Ljudska igra v petih dejanjih. — **Erazem Predjamski** (m.) Igra v petih dejanjih .70
Lokalna železnica. Komedija v treh dejanjih .45
Lornjon. Igra v enem dejanju .10
Marija Stuart. Fr. Schiller. Tragedija v petih dejanjih .75
Marta. Opera v štirih dejanjih .15
Martin Krpan. Frank Govekar. Dram, pripovedka v 5 dej. .50
Mati. Ks. Meško. Dramatska slika v treh dejanjih .75
Mati svetega veselja. Silv. Sardenko. Skrivnost vstajenja v 5 dramatskih slikah .50
Mefistofeles. Opera v 4 dejanjih .20
Miklavž prihaja. Dr. Iv. Lah. Trije prizori .35
Miklova Zala. M. Bajuk. Igra v petih dejanjih .60
Modra ptica. M. Maeterlinck. Čarobna pravljica v šestih dejanjih (12 slikah) .50
Mogočni prstan. Fr. Milčinski. Narodna pravljica v 4 dej. .50
Na krivih potih (ž). Igra v petih dejanjih .20
Navaden človek. Br. Gj. Nušič. Šala v treh dejanjih .75
Nedeljske ure na društv. odrih. Silv. Sardenko .50
1. **Nevesta z Libanona.** 3 dramatske slike.
2. **Ženin iz Nazareta.** Slavospev v dram. prizorih.
3. **Selski angel.** Igra v dveh dejanjih (ž).
4. **Dve prerokinji.** Dramska silhueta (ž).

Nižava. Muzikalna drama s predigro v dveh dejanjih .20
Noč na Hmeljniku. Dr. Iv. Lah. Igra v treh dejanjih .30
Ob vojski. Dr. J. Ev. Krek. Igrokaz v 4 slikah .30
Oder. Zbirka gledaliških iger, 13. zv. — **Popek.** Veseloigra v enem dejanju. — **Bogatin in smrt.** Igra v 1 dejanju .55
Okrutna šala. Igra v štirih dejanjih .75
Oporoka lukovškega graščaka. Veseloigra v 1 dejanju .40
Orliči in drugi tiči. Igra za mladino v 3 dejanjih .05
Otroški oder. Igrice za mladino .40
Palček Potep. A. Pajme. Pravljična igra v 3 dejanjih .25
Peterčkove poslednje sanje. Pav. Golia. Božična povest v 4 slik. .50
Pikova dama. Opera v 3 dejanjih in 7 slikah .25
Ploha. Vesela vaška igra v treh dejanjih .35
Po dvanajstih letih. Ljudska igra v štirih dejanjih .45
Pogodba. Dr. Ivo. Česnik. Burka s petjem v dveh dejanjih .30
Poljub. Prostonarodna opera v 2 dejanjih .20
Poslednji mož. F. X. Svoboda. Veseloigra v 3. dejanjih .60
Potopljeni zvon. Dramatska bajka v 5. dejanjih .75
Precijoza. Igrokaz v štirih dejanjih .15
Prešeren, misterij slovenstva. Ivo Sever. Eno dejanje .45
Proslava sv. Cirila in Metoda. — Modrost. (m) Prizor iz Cirilove mladosti. — **Smrt sv. Cirila,** blagovestnika. (m) — **Domov.** (ž) Dramatska slika v enem dejanju .50
Puščavnikov zvonček. Komična opera v treh dejanjih .25
Revizor. N. Vas. Gogolj. Komedija v 5. dejanjih .75
Romantične duše. Iv. Cankar. Dramat. slika v 3. dej. .65
Rože ob poti. Iv. Robida. Dramska pesnitev v 5. slikah .65
Sen kresne noči. Shakespeare. Drama v 5. dejanjih .75
Sfinga. E. Gangl. Drama v štirih dejanjih .50
Sin. E. Gangl. Drama v 4. dej. .75
Slovanska knjižnica, snopič 73-74. **Strahomer.** Iv. Benko. Izvirna romantiška igra v 5. dej. — **Mlada Zora.** Romantiški igrokaz v 3. dejanjih .75
Slovenski oder. — Pri kapelici. — Čarovnica. — Baby je bolan .— Kmet in vrag .30
Sovražnik žensk. Enodejanska šala .30
Srenja. Janez Jalen. Drama v štirih dejanjih .65
Stari in mladi. Ant. Medved. Ljudska igra v 4. dejanjih .35
Šolski oder. 1. zvezek. **Povodni mož.** Igrica za mladino v treh dej. — **Božična pravljica.** Otroška igra v treh slikah .35
2. zvezek. **Čudežne gosli.** Pripovedka s plesom in petjem v 3. dej. — **Ali vino ali vodo.** Štverogovor zdržnika, pivca, pijanca in njegove žene .25
Tajnost. Komična opera v treh dejanjih .20
Testament. Iv. Roman. Ljudska drama v 4. dejanjih .60
Tihotapec. M. Bajuk. Ljudska igra v 5 dejanjih .60
Trubadur. Opera v 4. dejanjih .45
Učiteljica. Dario Niccodemi. Komedija v 3 dejanjih .35
Ujetniki carevne. Veseloigra v 2 dejanjih .15
Umetnost in narava. Veseloigra v 4. dejanjih .50
Užitkarji. Al. Remec. Kmečka žaloigra v 3. dejanjih .20
V boju za poklic. Igra v 3. dej. .50
Vojska in mir. Melodram v treh dejanjih .45

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah Severne Amerike — SEDEŽ: JOLIET ILL — Inkor. v drž. Ill. Inkor. v drž. Pa.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik ..... GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik ..... JOHN N. PASDERTZ, 1425 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik ..... JOS. PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Glavni tajnik ..... JOS. SLAPNIČAR, 311 Summit St., Joliet, Ill.
Zapisnikar ..... PAUL J. LAURICH, 512 N. Broadway, Joliet, Ill.
Blagajnik ..... SIMON SHETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja ..... REV. JOSEPH SKUR, 123—57th St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1844 West 22nd Place, Chicago, Ill.
JOSEPH HORVAT, 745 Summit St., Joliet, Ill.
JOSEPH MEDIC, 823 Walnut St., Ottawa, Ill.

POROTNI ODBOR:

FRANK PAVLAKOVICH, 28 School St., Universal, Pa.
ANTON ŠTRUKEL, 1240 Third St., La Salle, Ill.
JOSEPH KLEMENČICH, 1212 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Do dne 31. decembra 1925 je D.S.D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnin v znesku $41,161.41.

Prosimo Slovence in Hrvate, v državi Illinois in Pennsylvania, da v svojih naselbinah ustanovijo moško ali žensko društvo ter ga pridružijo Družbi sv. Družine. Za ustanovitev društva zadostuje 8 članov(ic). Sprejemajo se moški in ženske od 16. do 55. leta, otroci od 1. do 16. leta.

Zavaruje se lahko za $250.00 ali $500.00. Ko dosežemo število 2000, se zviša zavarovalnina na $1,000.00. Od 45. do 55. leta se zavaruje le za $250.00. Poleg smrtnine se zavaruje tudi za razne poškodbe in operacije.

ROJAKI, PRISTOPAJTE K DRUŽBI SV. DRUŽINE!

Važne informacije za inozemske izletnike.

NOVE ODREDBE GLEDE POVRATNEGA DOVOLJENJA.

Oni tukaj nastanjeni inozemci, ki hočejo iti na obisk v stari kraj, si morajo od ameriške priseljeniške oblasti priskrbeti takozvani "permit to reenter" (povratno dovoljenje). Priseljeniška oblast poizve, da-li je prosilec zakonitim potom prišel v Združene države, in mu izda "permit." Kdor dobi tak "permit," ne potrebuje drugih dokumentov za povratek v Združene države, niti mu ni treba imeti kaj opravka na ameriškem konzulatu v inozemstvu. "Permit" mu zajamčuje, da ob svojem povratku ne bo treba iti na Ellis Island, marveč ga bo priseljeniški nadzornik pregledal na samem parniku. Za prošnjo za "permit" služi poseben formular, ki ga je treba izpolniti in poslati generalnemu priseljeniškemu komisarju v Washingtonu skupaj s pristojbino $3.

Dosedaj je bila navada, da je priseljeniška oblast pošiljala prosilcu permit po pošti, od 1. julija pa je to prenehalo. Sedaj priseljeniška oblast le obvešča prosilca, da je bila prošnja rešena, in mu naznani, kam naj se osebno poda, da dobi svoj "permit." Dotičnik se mora nato osebno podati v označeni priseljeniški urad, kjer mu izročijo "permit," potem ko so se prepričali o njegovi identiteti. Od sedaj naprej ne bodo pošiljali "permita" nikakemu sorodniku, prijatelju ali agentu, marveč ga bodo izročevali le osebno prosilcu samemu. Ko se priseljeniški uradnik prepriča, da je oni, ki je prišel po "permit," ista oseba, kot ona v sliki, nalepljeni na 'permitu," potrdi to identiteto s svojim podpisom, napisanim deloma čez sliko in deloma čez dokument. Prosilec izroči uradniku listek, s katerim mu je priseljeniška oblast potrdila rešitev njegove prošnje, in uradnik mu izroči "permit."

Ako pa prosilec hoče ali mora odpotovati pred rešitvijo svoje prošnje, t. j. predno mu priseljeniška oblast izroči "permit," tedaj naj se on poda na isti priseljeniški urad in prinese s seboj svojo sliko na mehkem papirju, slično oni, ki jo je priložil svoji prošnji, kakor tudi potrdilo s strani priseljeniške oblasti o prejemu prošnje. Uradniku naj naznani svoj naslov v starem kraju. Ako priseljeniška oblast najde, da je on upravičen do "permita," mu pošlje istega na navedeni naslov v starem kraju.

Kje se nahaja priseljeniški urad, kamor naj se prosilec poda, da dobi svoj permit? Najboljše je, da se prosilec obrne na oni priseljeniški urad, ki je najbližji kraju, kjer on stanuje. Priseljeniška oblast hoče potnikom čim bolj mogoče prihraniti zamude in neugodnosti. Ako bi se vsi potniki morali podati na priseljeniški urad v pristanišču, kjer se vkrcajo, — navadno v New Yorku, — bi seveda nastala gneča in zamuda. Oni, ki dobijo "permit" v New Yorku, ne morajo iti ponj na Ellis Island, marveč na Barge Office, ki se nahaja na South Ferry, tam kjer pristaja "ferry' iz Ellis Islanda.

V zvezi s temi novimi odredbami so nekoliko spremenili tiskovino (Form 631), ki se rabi za prošnje za "permit." Na koncu tiskovine se nahaja seznam vseh priseljeniških uradov v Združenih državah in prosilec mora navesti onega izmed njih, kamor želi, da se pošlje njegov "permit." Vsak prosilec bo najbolj vedel, kak urad mu je najbolj pri roki. Oni ni prisiljen izbrati si najbližji urad, marveč urad v onem mestu, navedenem v seznamu, ki je zanj najbolj primerno.

Vse prosilce treba opozoriti, da morajo rabiti novo tiskovino za prošnjo; stara tiskovina ni več dobra.

Ob tej priliki priobčujemo tudi dva druga članka o povratku v Ameriko po začasni odsotnosti; pravne posledice začasne odsotnosti in "permita" niso širšemu občinstvu še vedno popolnoma jasne.

Zato priporočujemo te članke zlasti pažnji izletnikov v stari kraj.

Dokument za povratek v Ameriko po začasni odsotnosti.

Inozemec, ki je nastanjen v Združenih državah, je izvzet iz kvote, ako se povrne v Združene države po ne predolgi odsotnosti. Navadna doba te odsotnosti je šest mesecev, ali more biti tudi daljša ali krajša.— Tak inozemec ima na razpolago dvoje načinov, da udejstvuje svoj status izven kvote, z drugimi besedami, da si priskrbi dokument, ki ga vpravičuje do povratka brez ozira na kvoto. On more to storiti bodisi s tem, da se obrne k ameriškemu konzulu v inozemstvu in zaprosi za izvenkvotno priseljeniško vizo, ali pa s tem, da pred odhodom iz Združenih držav zaprosi, da se mu izda "permit to reenter" (dovoljenje za povratek). Te "permite" izdaje priseljeniški urad (Bureau of Immigration) v Washingtonu. Ta urad pošlje vsakemu, ki to želi, tiskovino (Form 631), ki služi za tozadevno prošnjo in ki tudi vsebuje vsa potrebna navodila. Temeljna točka pri obeh postopanjih pa je ta, da inozemec mora dokazati, da je bil poprej zakonito pripuščen v Združene države.

Prošnje za izvenkvotno priseljeniško vizo.

Ako se inozemec nahaja v starem kraju brez "permita" in bi se rad povrnil v Združene države, pričakuje se od njega, da predloži zadovoljujoča dokazila o sledečih točkah: 1. da je bil poprej zakonito pripuščen v Združene države; 2. da je prišel v inozemstvo z namenom, da se povrne v Združene države; 3. da se njegovo redno bivališče nahaja v Združenih državah; 4. da, ako je predolgo odložil svoj povratek v Zdr. države, je to storil vsled nujnih in tehtnih razlogov.

Prva točka je zlasti važna. Ako konzul nima dokumentarnega dokaza, da je inozemec bil poprej zakonito pripuščen v Združene države, oziroma ako natančne poizvedbe ga niso prepričale o resničnosti inozemčeve navedbe, on mu ne bo izdal izvenkvotne priseljeniške vize. Povračujoči se priseljenci so bili pridržani na priseljeniških postajah ali pa zavrnjeni največ radi tega, ker se ni moglo dokazati, da so bili poprej zakonito pripuščeni. Zato so ameriški konzuli zlasti strogi v tem pogledu.

Čim dalje inozemec ostane v inozemstvu, tem bolj natančno so poizvedbe konzula glede resničnosti omenjenih štirih točk. Kakor se zdi, splošna praksa je ta, da ameriški konzul ne izdaje izvenkvotne vize, ako je kdo odsoten iz Združenih držav leto dni ali več, razun ako more dotičnik predložiti povsem zadovoljujoča dokazila o vseh štirih točkah.

Inozemec, tukaj nastanjen, ki tekom svoje odsotnosti v starem kraju zaprosi za izvenkvotno priseljeniško vizo, mora plačati navadno pristojbino za vizo v znesku $10. Mora imeti potni list ali primeren dokument mesto istega. Konzul od njega tudi lahko zahteva druge dokumente, kakršne zahteva od drugih prosilcev za priseljeniško vizo.

Kadar inozemec, imajoč izvenkvotno priseljeniško vizo, dospe v Združene države, se mora podati na priseljeniško postajo, ako potuje v tretjem razredu. Pa tudi, naj potuje v kateremkoli razredu, ga bodo pridržali, ako so priseljeniški uradniki v dvomu, da-li je bil poprej zakonito pripuščen.

Ugodnosti "permita."

V primeri z izvenkvotno priseljeniško vizo, izdano v inozemstvu na zgoraj navedeni način, ima "permit," izdan pred odhodom iz Amerike, mnogo prednosti. Te so:

1. Ako oblasti ne morejo ugotoviti, da je bil inozemec zakonito pripuščen v Združene države, ga o tem obvestijo. Inozemec, ki hoče odpotovati, tedaj prav dobro zna, kaj riskira, ako odpotuje.

2. Dočim "permit" navadno upravičuje do šestmesečne odsotnosti, to ni vedno tako. Prosilec more dobiti "permit" tudi na daljšo dobo. Kasneje more tudi zaprositi za podaljšanje veljavnosti "permita." Imejitelj permita, ki hoče zaprositi za podaljšanje, naj pošlje svoj permit — in to predno njegova veljavnost poteče — generalnemu priseljeniškemu komisarju v Washingtonu, priloživši pristojbino $3. Ako ima dober razlog za to podaljšanje, mu generalni priseljeniški komisar navadno brez drugega podaljša rok. Ta prošnja se ne more vložiti potom ameriškega konzulata v inozemstvu; inozemec mora sam pisati direktno generalnemu priseljeniškemu komisarju. "Permit," katerega veljavnost je potekla, ima tudi svojo vrednost. Služi namreč kot dobro dokazilo o prejšnji zakoniti pripustitvi, ko se inozemec obrne na ameriški konzulat za izvenkvotno priseljeniško vizo.

3. Inozemcu, ki ima permit, ni treba imeti nikakega opravka na ameriškem konzulatu v inozemstvu. Tako si prihranja časa, denarja in sitnosti.

4. Kdor ima permit, vživa prednost, da ga ob prihodu v ameriško luko priseljeniški uradniki pregledajo na parniku, tudi če potuje v tretjem razredu. On se izkrca takoj, čim parnik pristane ob pomol, ne da mu je treba iti na priseljeniško postajo. Treba pa pripomniti, da, ako priseljeniški inspektorji gojijo kak dvom glede potnikove pripustljivosti, ga v svrho daljnega pregleda odpeljejo na priseljeniško postajo, naj potuje v kateremkoli razredu.

5. "Permit" stane $3 in ravno toliko stane vsako podaljšanje, dočim izvenkvotna priseljeniška viza stane $10. Vsak povračujoči se priseljenec mora plačati glavarino (head tax), naj ima "permit" ali pa priseljeniško vizo. Edino izjemo, kar se tiče glavarine, tvorijo inozemski potniki, ki gredo na obisk v Kanado, Kubo ali Mehiko. Inozemec, nastanjen v Združenih državah, ne mora plačati glavarine, ako se v to deželo poda za manj od šestih mesecev.

Kaj zajamčuje "permit?"

"Permit" je dokument, ki dokazuje, da je dotičnik bil poprej zakonito pripuščen v Zdr. države, in mu garantira, da kvotna omejitev zanj ne bo veljala, ako se povrne tekom veljavnosti permita. To pa je tudi vse, kar permit jamči. Drugače ni permit nikako jamstvo, da bo dotičnik pripuščen v Zdr. države. Kajti vsak inozemec, ki vstopi v ozemlje Združenih držav, tudi če se povrne po odsotnosti enega dneva, mora odgovarjati vsem drugim določbam splošnega priseljeniškega zakona. Permit mu podeljuje izjemo, kar se tiče zakona o kvoti, nikakor pa ne, kar se tiče drugih priseljeniških predpisov. Kakor priseljenec, ki prvič prihaja v Združene države, ravno tako more inozemec tudi ob svojem povratku biti zavrnjen iz enega ali drugega razloga, radi katerih je inozemcem po zakonu zabranjen vstop v Združene države. Kdor n. pr. ima kako nalezljivo bolezen ali je umobolen, kdor je izvršil kak zločin, ali kdor bi mogel pasti na breme javnega dobrodelstva, je nepripustljiv v Zdr. države, naj prvič prihaja ali pa naj se povrača tudi po par urah odsotnosti izven ozemlja Združenih držav. Ravno isto velja glede vseh drugih izključujočih določb fizičnega, mentalnega, moralnega ali ekonomičnega značaja.

Le dve izjemi veljata za povračujoče: 1. Tudi ako je nepismen, se inozemcu, ki je bil poprej zakonito pripuščen, dovoli vstop, ako je neprenehoma stanoval v Združenih državah vsaj pet let in ako se povrne tekom šestih mesecev po svojem odhodu. Ta šestmesečna doba se ne daje podaljšati iz nikakega razloga. Tudi če bi se permit glasil na daljšo dobo, nepismenec ne bo pripuščen, ako se povrne po šestih mesecih. 2. Inozemci, ki se po začasni odsotnosti povračajo v Združene države, kjer so prebivali nepretrgoma čez sedem let, morejo biti pripuščeni po uvidevnosti (discretion) Tajnika Dela pod takimi pogoji, kakršne on predpiše.

—o—

Rojak(inja), ali si že naročil knjige "Goriške Mohorjeve Družbe?" Ako ne, naroči jih takoj in pomagaj zatiranim bratom v zasedenem ozemlju! Stanejo samo $1.00 s poštnino.

NIZKA CENA

za zidano hišo z dvema stanovanjema blizu šole in cerkve. Proda prileten vdovec za $3500, nekaj takoj, ostalo na vknjižbo. Vprašajte pri:
K. Ropa, č,p,s
1710 W. 21st St., Chicago.

V NAJEM

se odda pod ugodnimi pogoji v slovenski naselbini v Jolietu, Ill., dobro idoča

PEKARIJA.

Peč se nahaja v njej. Ponudbe na upravo "Amer. Slovenca."

"Najboljše delo za manj denarja"

Nobenega izgovora za slabe zobe.

Časi o bolečinah pri zdravljenju in popravljanju zob so minuli, pa tudi stroški za dentistovo delo so tako malenkostni, da bi ne smeli delati zapreke. Tudi ako imate le en zob, ali več, ki so pokaženi, ne odlašajte, da bodo še slabši. Pridite takoj jutri in zavarujte si svoje splošno zadravje z zdravimi zobmi.

Preiskava in ocena BREZPLAČNO

ženska postrežnica

Odprto: od 9. zjutraj do 8. zvečer.

V nedeljo od 10. zjutraj do 12. opoludne.

C. V. McKinley, D. D. S.

naslednik Burrows zobozdravnika

D' Arcy poslopje, 2. nadstropje -:- štv. sobe 204

Phone: 4854

CHICAGO IN VAN BUREN STREETS

JOLIET, ILL.

Plačujte račune z čeki!

Plačevanje s čeki je dandanes najvarnejše plačevanje. Gotovino Vam lahko vsak čas kdo ukrade. Če Vam kdo ukrade čekovno knjižico, ne bo ž njo nič opravil.

Če plačate s čeki Vaše račune, imate, ko dobite nazaj potom banke izplačani ček, vedno na roki potrdilo od plačanega računa.

Vložite nekaj denarja na čekovni račun in plačujte Vaše račune s čeki. Odprite Vaš čekovni račun na zanesljivi in varni banki, ki je:

Metropolitan State Bank

CORNER LEAVITT AND 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

MALI OGLASI.

HIŠE IN LOTE.

BUNGALOW, 6 sob, garaža, zaprti porč. 6003 S. Mozart St. Ph. Republic 8795. 863-p do p

EIMHURST.
Za takojšno prodajo bungalow, 6 sob, 50x200, blizu York St. in St. Charles Road, le nekaj takoj, ostalo po možnosti. Transportacija dobra. 424 Argyle ključ 420 Argyle, M. K. Baer, 208 So. La Salle St. Ph. Wabash 0208. 860-p do p

BUNGALOW, 6 sob, moderno — streha fino krita, kopalna soba s ploščami, topla voda. 4922 North Kostner Ave. Kildare 3283. 855-p do p

DVONADSTROPNA HIŠA na vogalu po 7 sob, parna toplota, vel. pisarna v pritličju. $28,000, polovico takoj. 3524 E. Grace St. 1 nadstr. 866-s do s

BUNGALOW 5 sob, v Belmont Gardens, furnace ht., kop. soba, velik, zaprt porč, ulica in alley tlakovana in plačano; lepo dvorišče, transportacija. 4167 Barry Ave. 882-č,p,s

BATAVIA-HIŠA 9 sob, lota 50x150, lepa okolica, cena samo $7000. — Vprašajte E.W. Johnson, 154 Blaine St., Batavia, Ill. Ph. Batavia 1721-R. 887-p

NIZKA CENA.
Hiša 7 sob, moderno, 37½x125, furnace ht., sadno drevje, ulica tlakovana in plačana. Takoj mora prodati za $7000.—5024 Carmen Ave. 899-p,s,t

BUNGALOW 6 sob, novo, garaža za 2 kari, tlakovano. 5731 S. Francisco Ave. 898-pdo p

HIŠA BLIZU MARE ISLAND, pet sob, samo $3900 proti gotovini, to je $1000 ceneje, kakor če zidate. Vel. lota. Drexel 8174, ali Mrs. Hubbel, 4623 Greenwood Ave. 897-p,s,t

BUNGALOW 5 sob, centr. kurjava. 5210 Henderson St. 893-p,s,t

V LYONS, ILL., lota na prometnem kraju, vsi improvements, $300 takoj, ostalo mesečno .Lota za rezidenco 35x125 $200, ostalo obroke ,blizu transportacija. Mrs. M. Rezek, 147 Grant Ave., Brookfield, Ill. Ph. 611. 891-p/s,t

FARME NA PRODAJ

20 AKR. Arcadia Gardens, Florida. Hall, 4604 N. Racine Ave. 862-p do p

20 AKR. 4 BL. do jezera v Dunes. Tudi farme, vel. in male, od 1. do 10 akr. prijetno za poletno bivališče. M. W. Phillips, Bridgman, Mich. 874-t do t

260 AK. neobdelane zemlje blizu Fresno, Cal., dobra zemlja in voda. — $5000 mojega denarja v zemlji, $10,500 vkupižbe za dva in pol leta. J. L. Hampton, McKittrick, Cal. 880-č,p,s

40 AKR. $10.00 takoj, $10.00 mesečno, dobra zemlja, blizu mesta in obdelanih farm. Chippewa Co., Wis. — $7.50 aker, Anderson Land Co. Eau Claire, Wis. 892-p

258 AKR., 4 milje od Jefferson na javni cesti v Marion okraju, Texas; 55 akr. obdelane, ostalo paša in gozd, pol milje do šole in cerkve. Nekaj takoj, ostalo na dolgi termin. Nova hiša z novimi improvements. Voda dobra. Pišite na Navarro Investment Co., 206 W. 5th Ave., Corsicana, Tex. 890-p

"80 RODS LAKE FEET," 61 akr., največ drevje, hiša 6 sob, porč, furnace ht. elektrika vodovod klet za sadje, hlev, kokošnjak, krava, 2 telca, konji, pripravno za poletno bivališče, 4 poletne koče, 11 čolnov, polmilje ob vodi. $8750. L. Kenny, 637 S. Dearborn St. 889-p,s,t

UGODNA PRILIKA.

"GRAVEL AND SAND PIT" PODJETJE
z modernimi elektr. stroji. Tukaj se da napraviti denar. Pridite pogledati, nahaja se v Outagamie County, Wis. Vredno $45,000, se dobi za $30,000.— Box 266, Kaukauna, Wis. 884-č,p,s

CONFECTIONERY in Ice Cream Parlor, magazinee, cigars, drobnarije ,daleč naokoli nobene konkurence, dobra kupčija ,nizki rent, dolga pogodba .1001 N. Springfield Ave. 883-č,p,s

DELO SLUŽBE.

DELO DOBIJO
"Cabinet makers," tovarna za pohištvo. Vprašajte pri:
ED. ROOS CO.,
7300 Harrison St., Forest Park, Ill. (Metropolitan Elevated RR. do Hannah Ave. postaje.) 870-s do s

ŽENSKE
ZA DELO V TOVARNI ZA BARVE—"SAND PAPERING." 886-čdoč
VPRAŠAJTE:
HEYWOOD-WAKEFIELD CO.
2647 ARTHINGTON ST.

DELO DOBIJO
MOULDERS, MACHINE PLATE SQUEEZERS. — VPRAŠAJTE:
1760 DIVERSEY PARKWAY.
885-č,p,s,t

POHIŠTVO NA PRODAJ.

3 KOM. pohištva $125, omara $25, sifonir $20, magajna $25, postelja $5, stoli, svetilka, omara za posodo $25, preproge. Richter, 6662 Kenwood Ave. 895-p

POHIŠTVO za celo hišo, tudi preproge 10x6 in 13x6 in 11x15, pohištvo za jed. sobo in veliko drugega, zelo po ceni. 4907 N. Bernard St. 888-p,s,t

STEGER UPRIGHT $60 ,dobro ohranjen. Elliott, 4340 Kenmore Ave. Buck, 1280. 894-p

POHIŠTVO za 4 sobe po ceni proda, samo skupno. L. Gallagher, 5 South Parkside Ave., 3. nadstr. Austin, Ill. 896-p

Rojak(inja), ali si že naročil knjige "Goriške Mohorjeve Družbe?" Ako ne, naroči jih takoj in pomagaj zatiranim bratom v zasedenem ozemlju! Stanejo samo $1.00 s poštnino.

"GOSPOD LISEC"

POVEST.

Spisal Dr. Fr. D.

Vrata se odpro in: "Dober dan, strijček!" pozdravila je Vrbana Liščeva sestra Lenka in postavila na mizo pokrito skledo, iz katere je prijetno dišalo. "Brat in svakinja Vas pozdravljata; popoldne prideta sama. Jaz pa sem Vam prinesla majhen prigrizek," govorila je prijazno, pomagala mu skloniti se, zrahljala blazino in podložila mu jo pod hrbet.

"Kako me ima vse rado!" zdihnil je starec, ko mu je podajala Lenka žlico, da zajme. Kovačeva se nista hotela več muditi.

"Ali je zgovorjeno?" dejal je Kovač in prijel za kljuko.

"Če se ne premislim, naj pa bo," kimal je Vrban, tako da sta prišla Kovača prav nejevoljna domov in menila, da ima nemana gospod Lisec sleparsko roko vmes in da on zalezuje neumnega starca; zakaj bi mu sicer tako stregel!

Vrban pa je hvaležen zaužival, kar mu je bila prinesla Lenka. Vmes sta se prijazno pomenkovala o Kovačevi snubitvi.

"Take reči Vas vznemirjajo, strijček," hudovala se je Lenka. "Vsaj med boleznijo naj bi Vas pri miru pustili ljudje! Ampak zapomnite si, strijček, kaj Vam vedno pravi moj brat: ne prenaglite se; naglica ni dobra."

"Ne bom se," zatrjeval je Vrban in odložil žlico. "Bog ti povrni, Lenka! Pozdravi mi gospoda Lisca!"

Lenka je poravnala rjuho, stlačila konec odeje pod žimnico in se poslovila. Vrban pa se je obrnil na drugo stran in začel premišljevati, če ga ni bil okanil Kovač. Premotila ga je Jerica, ki je prišla vprašat, kaj naj mu skuha za kosilo.

"Oh, nič, nič!" tožil je strijc; "saj ne morem nič jesti. Kar boš skuhala za družino, tega prinesi meni nekoliko, na krožniku; posebej ni treba kuhati nič. Hlapca naj drva žagata popoldne, dekla naj pa omane korenje, da pride s poti, in potlej naj prede, da ne bo postopala brez dela. — Kaj pa še stojiš?"

"Krošnjar Štefan je prišel in ponuja blago prav po ceni. Kupite mi za jedno krilo in za dva predpasnika; kar nič nimam obleči."

"Kaj ti pride na misel! Nobeno kmetsko dekle nima toliko obleke kakor ti. Ali hočeš hoditi okrog kakor gospa? Nečimernost je velik greh, in krošnjarji so skušnjave za žensko nečimernost. Kar gre naj Štefan."

"Ne more dalje v takem vremenu. In tako lepo in trpežno blago ima, in prodaja prav po ceni, pravi da v izgubo, samo da kaj proda."

"In ti mu verjameš? Kader imajo otroci denar, imajo krošnjarji semenj. Gre naj!"

Jerica je šla in starec je nadaljeval svoje premišljevanje. Računil je, koliko mu še ostane, če se omoži Jerica, in dozdevalo se mu je, da si je pridržal premalo. "Ta Kovač, ta je zvit," si je dejal. "S sladko besedo premoti človeka, da bi prodal samega sebe. Prenaglil sem se, to je gotovo. Gospod Lisec ima prav; on je moj jedini prijatelj .Dobro, da se nisem še zavezal. A brez gospoda Lisca ne storim nič." Preštel je še jedenkrat, kaj si je bil pridržal, in prestrašil se, ker ni bilo vmes Dolge njive, največje in najrodovitnejše, ki bi nosila najemnine sto goldinarjev. Urno je zgrabil palico ob postelji in jel tolči ob tla, da bi priklical Jerico. Ta se je oglasila precej in urno pritekla misleč, da je strijc uslišal njeno prošnjo. Vrban je povedal, da so se dogovarjali s Kovačevimi o ženitvi.

"Saj se nič ne mudi," dejala je Jerica naglo in mela si predpasnik.

"Ampak Kovačevim se mudi, da tako silijo. Jaz sem obljubil skoro polovico posestva izročiti tebi iz gole dobrote, katere nisi vredna, ker vedno misliš na lišp in razveseljevanje. A zarekel sem se bil in zmotil, da doboš tudi Dolgo njivo. Toda te njive ne dam. Skoči zatorej h Kovačevim in reci, da Dolge njive ne."

Jerica se je branila sitnega posla in vprašala v skrbeh, če je že sklenjena pogodba.

"Ne še. Ampak Kovač ne sme misliti, da sem jaz tak tepec. Kaj me hočete spraviti na beraško palico? Ti poslušaj pa pojdi!"

"Deklo bom poslala," dejala je Jerica in skočila iz izbe, da bi se izognila daljšemu razgovoru. Upala je, da se razbije Kovačeva pogodba ob strijčevi skoposti. Ne da bi črtila Franceta; a zdelo se ji je, da se drži, kakor bi ji skazal veliko milost, če jo vzame za ženo; žalilo jo je tudi, da poprašujejo Kovačevi samo strijca, nje pa nič; kakor da ne bi imela nič besede. Strijcu bi morala še hvalo vedeti in Kovačeve tolažiti, ker jim je dota premajhna. Bridko je čutila svojo siroščino in tem gorečnejše se oklenila onega, ki je ni razžalil in osramotil z zopernim barantanjem, kateremu bode v zakonu tovaršica in gospodinja, ne pa dekla.

Zvečer je prišel Tone vkljub metežu na dvorišče in ona mu je pripovedovala, kaj da se plete, in tolažila ga, da se strijc gotovo se premisli. "Kaj pa, če se ne bo!" dejal je Tone ves pobit. "Veš kaj, Jerica? Nič se ne meniva za strijca. Dobila bova kje kaj v najem, ker jaz imam lepo doto."

"A jaz nimam brez strijca nič," potožila je ona, "in ne morem storiti brez strijčeve volje nič. Priberačiti pa tudi nečem nikamor."

"Oh, ne govori tako!" ustavljal jo je on. "Oba bova delala in dobro se nama bo godilo. Ti ne veš, kako sem jaz priden."

Začulo se je trkanje v strijčevi izbi.

"Strijc kliče," šepnila je Jerica. "Zdrav, Tone! Hvala ti, da si prišel."

"Počakaj še malo, Jerica."

"Ne, ne smem. Prišla me bo klicat dekla, in nočem, da bi naju tu dobila."

"Jaz se ne bojim nikogar."

"Ne, ne. Pojdi, Tone! Kovačevi so hudi nate in lehko ti kaj store."

Tudi dobro delo.

"Danes sem pa tudi jaz storil dobro delo," reče trgovec ko sede za mizo h kosilu. — "Povej no, dragec, kaj pa si storil?" radovedno vpraša ženica. — "Moj klerk me je prosil za povišanje plače, ker drugače se ne more poročiti, pa sem mu isto odklonil."

—o—

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Razprodaja novih knjig.

Na tej razprodaji se nudi našim rojakm v Ameriki izvanredna prilika, dobiti po posebni ceni štiri jako zanimive knjige:

1. **"KRI MUČENIKOV." Interesantna povest iz tretjega stoletja po Kristusu, ki pripoveduje o kristjanih in njih mukah** 60c
2. **"SOCIALNA ČITANKA" vsebuje poučno socialno berilo za naše slovenske delavce. Vsak slovenski delavec bi jo moral čitati** 45c
3. **"NEVESTA IZ KORINJA" je zanimiva slovenska kmečka povest** 25c

Skupaj $1.30

KDOR NAROČI VSE TRI SKUPAJ, PLAČA SAMO $1 IN DOBI ZRAVEN BREZPLAČNO ŠE VELIKI KOLEDAR MOHORJEVE DRUŽBE, KI JE POLN KORISTNIH, ZANIMIVIH IN PODUČNIH SPISOV.

Naročite te knjige takoj, dokler so v zalogi.

Naročilom je priložiti Money Order ali bančni draft.

"Knjigarna Amerikanski Slovenec"

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Domača trgovina za Domače potrebščine

J. L. Telser

FURNITURE AND HOUSE FURNISHINGS
FONOGRAFE IN RADIO
2107-11 West 22nd Street, Chicago, Ill.
Phones: Canal 6138: Roosevelt 2107
Ustanovljeno 1912.

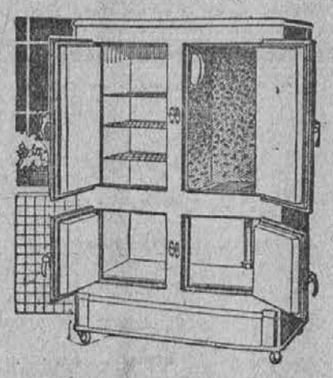

ALASKA OMARE ZA LED

ne morete dobiti boljše ,pa tudi ne cenejše.

Od **$15.00** naprej.

Naše omare za led so znotraj prevlečene s korkovino, kar zadržuje toploto — to pomeni, da veliko prihranite na ledu in jedila ostanejo dalje časa sveža.

POSEBNA CENA $69.50

za emajlirano peč, nikjer ceneje. Druge vrste od **$35.00** naprej.

Za vsakovrstno pohištvo se obrnite na nas. Mi smo založeni z vsem. Naša postrežba je prvovrstna. Pridite in prepričajte se!

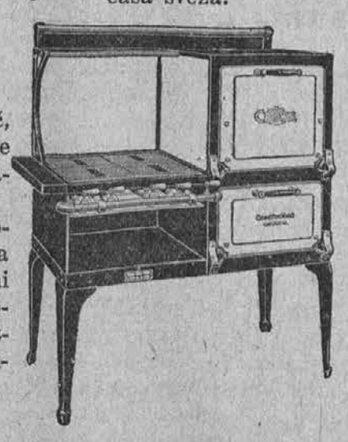

Naše zveze s staro domovino

v vseh denarnih zadevah so neprekosljive. Vi živite lahko kjerkoli širom Združenih Držav in vendar je vam mogoče poslati denar v stari kraj potom naše banke prav tako točno in zanesljivo kot da bi prišli sami osebno na banko.

NAŠE CENE SO PO DNEVNEM KURZU, ter podvržene spremembi, toda zmerne in poštene. Denar pošljemo kot zahtevano ali v dolarjih ali pa v dinarjih po denarnih nakaznicah, plačljivih po starokrajski pošti ali pa v čekih (draftu), plačljivih po tamošnjih bankah.

POSKUSITE NAŠO DENARNO POŠILJATEV in prepričani bodite, da boste zadovoljni. Pišite nam ali pa pridite sami poizvedet dnevne cene in jih potem primerjajte z onimi, ki jih dobite drugje. Naše pošiljatve bodo dosegle vaše ljudi, naj li ti žive v kaki zakotni gorski vasici ali pa v največjem mestu, v kolikor najkrajšem času mogoče.

Vsi naši bančni posli so podvrženi nadzorstvu zvezne vlade.

Kapital in rezervni sklad naše banke presega svoto $740:000 kar je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO & CLINTON STS., JOLIET, ILL.
Wm. Redmond, predsednik — Chas. G. Pierce, kasir
Joseph Dunda, pomožni kasir

A. Grdina & Sons

TRGOVINA S POHIŠTVOM IN POGREBNI ZAVOD
6017-19 Sa. Clair avenue in
1053 — E. 62nd St., ... Cleveland, Ohio.
TELEFONSKA SLUŽBA DAN IN NOČ!
Randolph 1881 ali Randolph 4550
PODRUŽNICA:
15303 — Waterloo Road — Phone Eddy 5849

ROJAKOM V WAUKEGAN-NORTH CHICAGO

Priporočam svojo trgovino z mešanim blagom in obuvali. V zalogi imam vsakovrstne obleke ,vsakovrstno spodnjo obleko "Cooper's Underwear," srajce za praznike in za na delo, klobuke in sploh vso opravo za celo družino.

Pridite in prepričajte se, da je pri nas dobro blago, zmerne cene in ista postrežba kakor kjerkoli drugje.

Se priporočam v naklonjenost

FRANK OPEKA

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM
502—10th ST., WAUKEGAN, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Hudiča ni, škrat pa je.

Hudiča so naredili samo farji, se pridušujejo svobodomiselci okoli Glasu Svobode. Tudi škrati so sad ljudske domišljije, v tem jim farji ne delajo nobenih težkoč, a neki škrat, namreč tiskarski škrat, se je pa le zglasil v svobodomiselni tiskarni. V Glasu Svobode je tiskano na strani 3. št. 50.: "V Chicagu naj bi bil ustanovljen glavni odbor in ta naj bi se informiral pri Free Mason Grand Lodge, če bi bili oni pripravljeni, dati nam Slovencem poslovnico in čarter za ustanovitev — **proti**zidarskega reda za Slovence . . ." Šmentani škrat.

Dalje: ". . . nihče vam tega ne brani. Svobodna vam pot. Ali nikar ne **podpirajte** tega, kar nameravajo zgraditi iskreni in navdušeni ljudje . . .," to je svobodomiselci. Hudiča ni, niti ni kakih škratov, a tiskarski pa so.

* * *

Vsi znajo misliti, a . . .

Vsi okoli naprednih listov se ponašajo, da znajo misliti, z možgani misliti, samostojno misliti, prosto misliti . . . in čudo bi bilo, ko bi se kot "thinker" ne postavljal tudi Mr. Richard Zavertnik, ker izobrazbo vsaj ima.

V svoji razpravi o "freethought" v št. 140. Prosvete govori nekaj o "ointment found in the articles of Ave Maria, Amerikanski Slovenec, Edinost (?) and Delavska Slovenija," s katerim si baje nekateri člani "prostomiselne" jednote namažejo svoje misli, potem o skebih, štrajkih, o oblasti, vladarjih, hudem in dobrem, hudih in dobrih, o usmiljenem Bogu . . . in ker drugi o takih-le stvareh drugače mislijo, kakor je njemu prav, vzklikne: "I would swallow these doctrines myself if I were not endowed with a thing that is called a 'thinker,.' Drugi toraj imajo malo take robe (thing), ki se imenuje mislec, on jo ima, in zato malo drugače misli, a tako je pri tem "thinker," kakor tudi pri mnogih drugih, ki se s to robo ponašajo, zopet ona roba, namreč, ali tudi prav mislijo. That's the question.

* * *

Ni tako suho na starih pašnikih.

Rdeči nagelj, Mt. Clemens, Mich., pravi v Žarkometu, da se "Trunk, Črne in njim podobni pohajkovači zaganjajo v gl. odbornike SNPJ., ker iščejo novih pašnikov, ko so stari že goli." Glede moje malenkosti mu povem, da meni stari pašnik popolnoma zadostuje in ni prav nič gol, tako da mu kupim še rdečo kravato, ako mi dokaže, kdaj sem se jaz v glavne odbornike SNPJ. zaganjal. Zdi se mi, da je golo in suho tam, kjer rdeči nageljni — životarijo.

* * *

Dvakrat prišito drži.

Tako bo pač mislil Mr. Joseph Presterl, Collinwood, O., ki zopet poudari z vsem poudarkom: "Ni naš namen voditi boja proti cerkvi kot taki, pač pa pobijamo . . ." Besede slišim, a manjka mi vere, vere, ker se dejstva z besedami ne strinjajo. Stavim, da bo stvar še parkrat prišita, držala pa ne bo, ker ni resnična. Ali naj vam citiram Proletarca?

* * *

Hvaležno kvitiram.

Ko sem jaz pred nedavnim omenil, da g. Moleku v neki reči prav dam, je to priznanje brisktno odklonil, in decidirano izjavil, da mu je ljubše, če mu ne dam prav. To je njegova stvar. Moja stvar pa je, da hvaležno sprejmem, ako kdo izreče kako priznanje, toraj tudi sprejmem od g. Moleka, saj butara je tako že dosti težka, "ko ne poznam ne miru ne ljubezni," in bi stvar z nehvaležnostjo še bolj pobutaril. Toraj kvitiram priznanje, da "mu je ušla ena resnična." Ta resnična je: "Utopije si delajo ljudje sami." Vesel vzklikne g. Molek: "Kdo drugi, kakor ljudje so naredili utopijo nebes!"

Da, tudi vi ste ljudje, in vi hočete narediti iz krščanskih nebes — utopijo, zato tajite Krista kot zgodovinsko osebnost, sploh osebnega Boga, a naših nebes se ne drži prav nobena utopistična človeška primes, ker slonijo na zgodovinskem krščanstvu in razodetju.

To je splošno važno, drugo o kvalifikaciji za nebesa, ker ni miru (vaš rdeči nagelj je v prejšnji številki imenoval mene pohajkovača?) in ni ljubezni" in "se jih brani z vsemi štirimi," pa pripustimo onemu, ki bo kvalifikacijo pregledal in pretresel, sam pa vem, da bo huda predla.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, prijateljem in dobrotnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom po državi Illinois in državi Kansas naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zstopnik **Mr. Frank Kurnik,** ki je pooblaščen pobirati naročnino, oglase in prodajati knjige naše knjigarne.

Mr. Kurnik je pooblaščen pobirati naročnino za liste "Amerikanski Slovenec" in "Ave Maria."

Vsem ga najtopleje priporočamo in obenem prosimo vse rojake in naročnike, da mu grejo na roko pri njegovem težavnem delovanju za katoliški tisk.

Uprava Amer. Slovenca.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištve ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Place
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 8221.

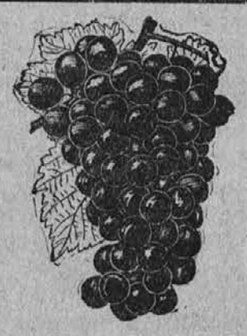

NAZNANJAM

Slovencem in bratom Hrvatom, da pridem zopet v okolico Joliet in Chicago, kjer jim bom nudil **fino grozdje,** lastnega pridelka, cene bodo primerne.

Zanesljivo se obrnite z naročilom na John Jelenicha, 1210 Elizabeth St., Joliet, Ill. Grozdje bo zrelo od 7 do 10 dni prej, kakor pa je bilo druga leta. Do svidenja

FRANK STEFANIGH

R. 1, Box 230 Fresno, Calif.

t-p

DR. F. KONOPA ZDRAVNIK, KIRURG IN PORODNIK.

X ŽARKI. Zdravi vse bolezni hitro in uspešno. Specialist za zdravljenje vse moških, ženskih in otroških bolezni.

1520 W. Division St., vogal Milwaukee ave. 1 Dickson St., Chicago, Ill. Pho. Armitage 6145. — Od 10-12 dopoldne, 2-4 in 6-8 zvečer, v nedeljo od 10-12.

326